

ارزیابی اثرات متقابل فضای شهری و الگوهای رفتاری برای سازمان دهی فضاهای عمومی (نمونه موردی: کمربندی آبیدر سنندج حد فاصل میدان حجاب تا میدان گاز)

لیلا فعله گری^۱، وریا حسام شریعتی^۲

^۱ کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج
^۲ کارشناسی ارشد عمران سازه های هیدرولیکی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

چکیده

هدف از این مطالعه ارزیابی اثرات متقابل فضای شهری و الگوهای رفتاری برای سازمان دهی فضاهای عمومی و شناسایی عوامل شکل دهنده رفتار و قرارگاه های رفتاری است. محور کمربندی آبیدر (حدفاصل میدان حجاب تا میدان گاز) شهر سنندج به عنوان نمونه مطالعاتی این پژوهش انتخاب شده است. در این پژوهش با رویکرد توصیفی-تحلیلی، پس از جمع آوری مبانی نظری و رسیدن به شاخص های تأثیرگذار به تحلیل کمی شاخص ها با استفاده از طراحی پرسشنامه و تبدیل یافته های کیفی به مؤلفه های کمی از طریق نرم افزار SPSS و تحلیل جز به جز فضا و تهیه نقشه های رفتاری در قالب رفتارهای مطلوب و نامطلوب با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS و نرم افزار Autocad پرداخته شده است. نتایج نشان داد از یک سو بین ساختار کالبدی-فضایی محیط و الگوی رفتاری استفاده کنندگان رابطه معنادار وجود دارد بطوریکه مؤلفه های سازنده فضای عمومی در ترکیب با هم می توانند با تضمین فعالیت ها و رفتارهای مثبت اجتماعی، در شکل گیری و رخداد الگوهای رفتاری غالب مؤثر باشند. از سوی دیگر الگوهای رفتاری در راستای نیازها و قابلیت محیط، تأثیر مستقیم بر شکل گیری فضاهای مورد مطالعه به شکل اتفاقی و یا برنامه ریزی شده دارد. در نهایت با تدوین کیفیات مثبت و منفی فضا و اولویت بندی راهبردها به کمک ماتریس SWOT-QSPM، برنامه ریزی برای ایجاد فضای گذران اوقات فراغت در جهت تقویت ارتباط بین عملکردها و رفتارها، استفاده هدفمند از افزایش انگیزه مردم در جهت استفاده از جاذبه های طبیعی و تهیه طرح طبیعت گردی مجموعه، بعنوان مهم ترین راهبردها برای سازمان دهی فضاهای محور مورد مطالعه و دستیابی به هدف کلان پژوهش ارائه گردید.

واژگان کلیدی: فضای شهری، فضای عمومی، الگوهای رفتاری، سازمان دهی، سنندج

مقدمه

فضای شهری در برگرفته چهار عنصر اساسی شامل ساکنان یا عابران، عناصر انسان ساخت (کالبدی یا فعالیتی) روابط (میان افراد و عناصر یا میان عناصر) و زمان است. در این میان اصلی ترین عامل شکل دهنده و تعریف کننده فضای شهری انسان و حضور اوست (شیخی و رضایی، ۱۳۹۶). اولین گام به سمت برنامه ریزی برای چنین فضاهایی شناسایی کاربردها و مزایای این فضاهاست. فضاهای عمومی منعکس کننده ترکیبی از زمینه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حاصل درجات مختلفی از عمومی بودن و خصوصی بودن هستند که دارای اهداف عملکردی و نمادین می باشند (Mandeli, 2010). فضای شهری با تسهیل جریان شهروندی از طریق حس تعلق انسان به محیط (فضای ساخته شده از جنبه کالبدی) و اجتماع (از طریق تسهیل کنش های متقابل انسانها بایکدیگر) حیات مدنی را به کالبد شهر تزریق خواهد نمود (حبیبی، ۱۳۷۸). کمربندی آبدیر سندنجد (حداصل میدان حجاب تا میدان گاز) به عنوان نمونه مطالعاتی با فضایی همه شمول و همجوار با محدوده تفرجگاهی آبدیر انتخاب شده است. به دلیل وجود کوه آبدیر به عنوان یکی از نشانه های شناخته شده شهر و یکی از عناصر هویتی و فضایی جذاب و سرسبز و قرارگیری این مجموعه در امتداد ساختار اصلی شهر، حضور و استفاده انبوه مردم از این فضا به چشم می خورد و همچنین توجه به این امر که کمربندی آبدیر، از لحاظ کارکردی یکی از راه های ارتباطی درون شهری است. لزوم توجه به الگوهای رفتاری در این فضا امری ضروریست.

مبانی نظری

الگوهای رفتاری در فضای شهری

فضای شهری در عین دارا بودن ارزش های اجتماعی و فرهنگی جامعه، ظرف فعالیت های شهری و ضرورت های مترتب بر آن نیز محسوب می گردد (Aydin and Ter, 2008, pp. 190). مطابق با نظر گل (Gehl, 1987, pp. 9-14) فعالیت های مردم را در فضاهای عمومی می توان در سه گروه طبقه بندی کرد که هر یک به ویژگی های متفاوتی در محیط کالبدی نیاز دارند؛ فعالیت های ضروری، فعالیت های انتخابی و فعالیت های اجتماعی. هنگامی که محیط از کیفیت پایینی برخوردار باشد، تنها فعالیت های ضروری انجام می پذیرند، اما در محیط دارای کیفیت بالا، نه تنها فعالیت های ضروری انجام می شوند بلکه به دلیل وجود شرایط بهتر تمایل برای صرف زمان بیشتری برای این فعالیت ها نیز افزایش می یابد (لطیفی و سجاد زاده، ۱۳۹۴).

جدول ۱- انواع فعالیت ها از دیدگاه یان گل

فعالیت های بیرونی	انواع	مشخصات	تاثیرپذیری از محیط	نمونه فعالیت	الگوهای رفتاری
	ضروری	- ناگزیر بودن در انجام آن ضروری و اجباری	کم	کارهای روزانه رفتن به سرکار رفتن به مدرسه خرید ایستگاه اتوبوس و تاکسی	دریافت حسی ادراک افقی
	انتخابی	- تمایل به انجام آن در صورت بودن زمان و مکان	زیاد	- پیاده روی برای استنشاق هوای تمیز - تماشای جنب و جوش زندگی - قدم زدن سریع و آهسته	- نیاز به انگیزش و گوناگونی حسی - میل به زیبایی - لذت دیدن زندگی

اجتماعی	- وابسته به حضور دیگران	متوسط	انواع فعالیت‌ها در محل سکونت، فضاهای بیرونی خصوصی، باغ‌ها، بالکن‌ها و ساختمان‌های عمومی	تجربه کردن و توقف هماهنگی با محیط زیست یکپارچگی تجمع پذیری
---------	-------------------------	-------	---	--

(یان گل، ۱۹۸۷)

قرارگاه رفتاری

نظریه مکان - رفتار یا قرارگاه رفتاری مهم‌ترین دستاورد روانشناسی بوم شناختی است که توسط راجر بارکر^۱ مطرح شد. بر اساس نظریه بارکر، قرارگاه رفتاری به فضایی اطلاق می‌شود که با دو مجموعه عناصر ارتباط دارد: عناصر روان شناسی و عناصر غیر روان شناسی، عنصر روان شناسی از نظر وی به شکل خاصی از رفتار اشاره می‌کند و عنصر غیر روان شناسی شامل اشیای مادی است که بروز رفتارهای خاصی را تسهیل می‌کند (سجادزاده و فرخی، ۱۳۹۳).

فضای شهری

فضای شهری به مثابه یکی از بارزترین عرصه‌های تجلی هویت، فرهنگ و تمدن، بستری مناسب برای یافتن دیدگاهی نسبتاً جامع نسبت به کیفیت زندگی ساکنان هر جامعه به شمار می‌روند. فضای شهری، فضای مابین ساختمان‌های شهری با ویژگی‌های زیباشناسی و محل بروز و نمود تعاملات اجتماعی شهروندان است.

بررسی تعامل سازمان‌های فضایی و روابط اجتماعی در فضاهای عمومی اجتماع پذیر: نمونه موردی: شهر سنندج

این پژوهش بر روی کاربران و مخاطبین اصلی فضاهای عمومی متمرکز شده است. و در پی آن بوده که نخست مؤلفه‌های متنوع و تأثیر گذار بر کارکرد فضایی- اجتماعی فضاهای عمومی را شناسایی کند و سپس با ارائه یک سامانه، شیوه برهم کنش و ارتباط این مؤلفه‌ها را در قالب مدل مکان‌های عمومی اجتماع ارائه دهد. این تحقیق در کل با روشی پدیدارشناسانه و با نگاهی کیفی به موضوع می‌پردازد. در مرور ادبیات، با تحلیل محتوایی و قیاس منطقی، مفاهیم متنوع در راستای پرسش‌ها و اهداف تحقیق دسته‌بندی شده است، سپس بررسی موردهای مطالعاتی (در دو پارک سنندج) عمدتاً متکی بر مشاهده و تفسیر مستدل می‌باشد و از نقشه برداری متمرکز، پرسشنامه و شمارش افراد استفاده می‌شود. ایشان به دلیل گستردگی مفاهیم از منطقی مبتنی بر بررسی مدل‌های حوزه عمومی استفاده کرد. بر اساس این منطق، کارکرد فضایی- اجتماعی را نهایتاً در زمینه فرهنگی محلی سنجید که در ارتباط مستقیم با دنیای ایده آل‌ها (ارزش‌ها، باورها و دغدغه‌های جمعی و دنیای واقعی (رفتارها، فعالیت‌ها و حالت‌های بدنی) می‌باشند؛ بنابراین پژوهشگر مؤلفه‌های مؤثر در کارکرد فضایی- اجتماعی فضاهای عمومی را در ارتباط با کارکرد توأم سه مقوله «الگوهای کالبدی، الگوهای رفتاری، الگوهای ذهنی» بررسی نمود. فرم فضای عمومی به عاملی کارکردی بیانی در ارتقای کارایی فضایی اجتماعی بدل می‌شود که نهایتاً می‌توان پیش‌بینی نمود که چگونه کاربران در آن به راحتی از فضا و عناصر آن استفاده می‌کنند و چگونه فضا و رویدادهایش برای آنها معنادار می‌گردد. در این راستا وی تحقیق یافته‌هایش را در شهر سنندج دسته‌بندی، تحلیل و تفسیر می‌کند و در نهایت به ترسیم دسته‌ای از ویژگی‌های کلیدی فضاهای عمومی در یکی از مهم‌ترین شهرهای کردنشین ایران می‌پردازد. با این هدف که بتوان الگوهای استفاده کاربران از فضا و نیز شیوه‌های ارزش‌گذاری و انتظارات آنها از فضا و رویدادهایش را از پایین‌ترین سطح کارکردی (محلی برای نشستن و دیدن رویدادها) به بالاترین سطح بیانی (منبع تولید باورها و ذهنیت‌های جمعی به وسیله سازوکارهای فضایی و طراحی ارتقا داد.

رویکرد نظری تحقیق، وی را به این رهیافت می‌رساند که تضادها، موانع و چالش‌های فیزیکی و روانی کاربران در استفاده از فضاهای عمومی ناشی از کارکرد ناقص و ناسازگار مؤلفه‌های باور- فرم - رفتار با هم می‌باشد. همچنین یافته‌ها بر این مسئله

^۱. Roger Barker

تاکید دارند که هماهنگی و همسازی این سه مؤلفه تأثیر بسزایی در کارکرد فضایی- اجتماعی فضاهای عمومی دارد. ایشان به این نتیجه رسیدند که این کار کرد را می توان در طیفی از بیشتر تا کمتر بین دو حالت ارزیابی نمود.

۱- هر چه این سه مؤلفه بیشترین همسازی را باهم داشته باشند، کارکرد فضایی اجتماعی فضای عمومی به بالاترین سطح خود میل می کند. در توضیح این حالت می توان گفت که فرم بستر و تکیه گاه مادی دو مؤلفه دیگر می باشد؛ یعنی هم متناسب با رفتار کاربران و هم متناسب با باورهای آنها سازمان دهی شده است؛ بنابراین در کار کردی ترین حالت، همسازی به این گونه است که فرم فضا منطبق رویدادهای فرهنگی یا بازنمود فیزیکی ارزش ها و هنجارهای جمعی و محلی هستند، یعنی فرم در بردارنده ی مکان ها، عناصر و رویدادهای معنادار است. در نهایت هدف همسازی بالا بردن تعاملات اجتماعی و ایجاد تمایل در کاربران به اداره فضا و مشارکت می باشد.

۲- در حالتی که این سه مؤلفه ناهم ساز باهم عمل می کنند. کارکرد فضایی- اجتماعی فضای عمومی به پایین ترین سطح خود میل می کند. در این حالت فرم به گونه ای سازمان دهی شده است که به رفتار های ایستگاهی و حرکتی کاربران پاسخ روان و مطلوب نمی دهد و در آن باورها و ارزش های جمعی امکان ظهور ندارند (بهرامی، ۱۳۹۰).

پیشینه نظری پژوهش

تاکنون بررسی محیط و رفتار اجتماعی نظر بسیاری از پژوهشگران را به خود جذب کرده است. رفتار انسان محصول محیط و بیولوژی و تعامل این دو با یکدیگر می باشد. فضاهای عمومی به عنوان بخشی از قلمروی اجتماعی و زندگی شهری، هنگامی کارایی و معنای اجتماعی دارند که پاسخگوی دسته وسیعی از رفتارها و نیازهای انسانی باشند (Lawson, 2001, pp. 4). تا نیمه دهه ۱۹۸۰ مطالعات رفتاری در فضاهای عمومی تنها امری تحقیقاتی بود و توسط جامعه دانشگاهی بررسی می شد. اما تا پایان این دهه برای همه نمایان گشت که تحلیل ها و اصول مرتبط با زندگی جمعی و فضای جمعی باید به ابزاری که مستقیماً در شهرسازی و در عمل مورد استفاده قرار گیرد، تبدیل شود (Svarre & Gehl, 2013, pp. 3).

در مورد الگوهای رفتاری تحقیقات فراوانی از دهه ۶۰ میلادی صورت پذیرفته و در سطح جهانی، صاحب نظران برجسته ای در زمینه موضوع تأثیرات محیطی- رفتاری نظریاتی را مطرح نموده اند، که در ذیل به اختصار بیان می شود: اروین گافمن^۱ در کتاب "مطالعه رفتار در فضای جمعی" سال ۱۹۶۶، رفتار انسان ها در فضاهای عمومی را مورد بررسی قرار می دهد و نتیجه می گیرد که نزدیک شدن انسان ها به یکدیگر در فضاهای عمومی باعث می شود که تعاملات اجتماعی بیشتری در این گونه فضاها به وجود آید.

راجر بارکر^۲ در کتاب "قرارگاه رفتاری" سال ۱۹۶۸، توضیح می دهد که چگونه رفتار انسان ها تحت تأثیر مکان قرار می گیرد و حتی تحت تأثیر آن محدود می شود. وی معتقد است که اگر میان انسان و محیط فیزیکی و اجتماعی سازگاری باشد، مکان ها به همساختی می رسند.

یان گل^۳ در کتاب "زندگی در میان ساختمان ها" سال ۱۹۷۰، که یکی از مهمترین پژوهش ها در زمینه سرزندگی و حضورپذیری فضای شهری است، به مطالعه ارتباط بین رفتارهای انسان، کاراکترهای مکان و جنبه ها و نیازهای اجتماعی او پرداخته است و سه گروه فعالیت در فضاهای شهری را معرفی می کند. همچنین در کتاب "فضاهای عمومی و زندگی جمعی" سال ۲۰۰۲ و کتاب "چگونه زندگی همگانی را مطالعه کنیم" سال ۲۰۱۳، چگونگی تعامل میان زندگی جمعی و فضاهای همگانی را مطالعه کرده است.

راپاپورت^۴ با پژوهش خود در زمینه وجوه انسانی شکل شهر در سال ۱۹۷۷ و اپیلارد^۵ با کتاب "خیابان های قابل زیست" در سال ۱۹۸۱ منابعی با ارزش برای پژوهش در زمینه رفتارگرایی و الگوی رفتاری را فراهم آوردند.

^۱. Erving Goffman

^۲. Roger Barker

^۳. jon gehl

^۴. Rapoport

^۵. Epillard

پیتر باسلمن^۱ با همکاری ویلیام وایت^۲ برای تأثیر خرداقلیم بر رفتار افراد، براساس روش "فضای همگانی - زندگی همگانی" تحقیقات گسترده ای را در فضاهای شهری سانفرانسیسکو انجام داد (Bosselmann, 1984).

ویلیام وایت^۳ در کتاب "زندگی اجتماعی در فضاهای شهری کوچک" سال ۱۹۷۰ به بررسی نقش اجتماعی فضاهای شهری پرداخته است و گروه تحقیقاتی را به عنوان «پروژه زندگی خیابانی» تشکیل و شروع به نظاره فضاهای شهر نمود. این پروژه مطالعه خود را با نگاه به پارک ها، زمین های بازی و فضاهای تفریحی در اطراف بلوک های شهر نیویورک آغاز نمود. جان لنگ^۴ در کتاب "آفرینش نظریه معماری" (نقش علوم رفتاری در طراحی محیط) سال ۱۹۸۷، بیان می کند که دریافت آدمی از فضا و تصورات مردم از محیط، نوعی طرح واره ذهنی محسوب می شود. وی معتقد است که علوم رفتاری می تواند دانشی ایجاد کند که پیش بینی الگوهای فعالیت و ارزش ها را میسر سازد.

بیل هیلر^۵ در کتاب "منطق اجتماعی در فضاهای شهری" سال ۲۰۰۵ با پرداختن به مسائلی چون منطق فضا، تحلیل چیدمان فضایی و سکونتگاه ها، گونه ها و عناصر ساختمانی و ترتیبات فضایی ساختمان ها عرصه های جدیدی را در مورد تأثیرات الگوهای رفتاری و زمینه های اجتماعی در فضاهای شهری آشکار ساخته است.

ویکاس مهتا^۶ دارای درجه دکتری از دانشگاه مری لند در سال ۲۰۰۶ بوده که از طریق اکتشاف مکانی، محیط را بعنوان یک فضای دسته جمعی و بر اساس الگوهای رفتاری موجود در آن بررسی می نماید که تأکید اصلی او بر مطالعه ی رفتار انسان در فضای عمومی است. او در مطالعات خود رفتارها را به دو گروه فعالیت های فردی و فعالیت های ایستگاهی و جمعی (فعالیت هایی که باعث مکث و تأمل افراد و در نتیجه وقوع تعاملات اجتماعی می شود) تقسیم می نماید. همچنین مدل های رفتاری را علمی ارگونومیک می داند که بر اساس اهداف نهفته در هر رفتار می توان آنها را دسته بندی نمود (شعرباف و دانایی، ۱۳۹۶).

از نمونه پژوهش های داخلی مرتبط:

عباس زادگان در پژوهشی با عنوان شناخت الگوی بافت های شهری با استفاده از روش چیدمان فضا که به مطالعه بافت کهن شهر سمنان در سال ۱۳۸۰ پرداخته است و نیز پژوهشی دیگر با عنوان بهره گیری از الگوی رفتاری در فضاهای باز شهری جهت تدوین احکام طراحی شهری در سال ۱۳۸۶ پرداخته است که توسط انتشارات دانشگاه علم و صنعت به چاپ رسیده است.

مدنی پور در کتاب "طراحی فضاهای شهری" سال ۱۳۷۹، به بررسی فرآیند اجتماعی- مکانی فضاهای شهری پرداخته است. بحرینی (۱۳۹۰) در کتاب "تحلیل فضاهای شهری در رابطه با الگوهای رفتاری استفاده کنندگان و ضوابطی برای طراحی" با بررسی و تحلیل کمی و کیفی برخی از میادین و خیابان های شهر تهران از یک طرف و الگوهای رفتاری استفاده کنندگان از طرف دیگر، الگوهای رفتاری را در میزان و چگونگی به کارگیری فضاهای شهری بررسی نموده است. "تأکید اصلی طرح بر روی الگوهای رفتاری پیاده ها و عدم انطباق این الگوها با فضاهای موجود در خیابان ها است" (بحرینی، ۱۳۹۰، ص. ۹) که با ثبت الگوهای رفتاری در فضا از طریق مشاهده و عکاسی انجام شده است.

بهرامی در رساله دکتری خود تحت عنوان "بررسی تعامل سازمان های فضایی و روابط اجتماعی در فضاهای عمومی"، به رفتارنگاری در پارک استقلال سنندج پرداخته و میزان پاسخدهی فرم وضع موجود به رفتارهای مردم و باورهای شکل گرفته در ذهن آنها را مورد سنجش قرار داده است (بهرامی، ۱۳۹۰).

روش تحقیق

1. Peter Bosselmann

2. William Whyte

3. William Whyte

4. John Long

5. Bill Hiler

6. Vikas Mahta

با توجه به ماهیت پژوهش و اهداف آن، روش مورد استفاده توصیفی-تحلیلی از نوع کاربردی است. در راستای این روش، برای تدوین چارچوب نظری ابتدا از روش اسنادی با مراجعه به کتاب‌ها، نشریه‌ها و سایت‌های مربوطه به وسیله یادداشت برداری و فیش برداری، اطلاعات مورد نظر برای بیان ادبیات موضوع و مفاهیم مورد نظر و همچنین دیدگاه‌ها و رویکردهای مرتبط با سؤال پژوهش گردآوری شده است. در بخش اصلی این پژوهش یعنی مطالعه موردی روش پیمایشی مورد استفاده قرار گرفته است. ابزار گردآوری اطلاعات در این روش، پرسشنامه، عکاسی و مشاهدات می باشد. با استفاده از مطالب و اطلاعات گردآوری شده در بخش مبانی نظری، متغیرهای مورد بررسی مشخص شده و سپس برای سنجش هر یک از متغیرها، تعدادی گویه و سؤال تدوین شده است. که مجموع گویه‌ها و سؤالات تکمیلی، ساختار پرسشنامه را تشکیل می دهند. تعداد پرسشنامه در این پژوهش بر اساس حجم نمونه و فرمول کوکران محاسبه شده است که جهت سنجش پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. مقدار آلفای به دست آمده دهنده قابلیت اعتماد بسیار مناسب ابزار تحقیق می باشد. نحوه پاسخگویی به سؤالات، مراجعه پرسشگران به پاسخگویان و به شیوه مصاحبه رو در رو است.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

در راستای بررسی اهداف و به جهت اثبات فرضیات پژوهش، تجزیه و تحلیل داده ها به روش آمیخته (کیفی و کمی) انجام می شود. برای این منظور، علاوه بر تحلیل کیفی فضای شهری مورد مطالعه و بررسی چگونگی رفتارهای شکل گرفته شده در فضا به سبب وجود ویژگی های فضایی موجود در آن، به تحلیل کمی شاخص‌ها با استفاده از طراحی پرسشنامه بر اساس حجم نمونه و تحلیل داده های آماری با استفاده از نرم افزار SPSS به منظور بررسی رابطه بین مؤلفه های فضای شهری و الگوهای رفتاری پرداخته می شود.

با توجه به موضوع پژوهش که ارزیابی اثرات متقابل فضا و رفتار در فضای عمومی کمربندی آیدر حدفاصل میدان حجاب تا میدان گاز است. جهت دستیابی به اهداف و پاسخ سؤالات، نیاز به تحلیل جز به جزء فضا برای تعیین عوامل ایجاد کننده رفتارهای مختلف و شکل گیری قرارگاه های رفتاری است بر این اساس تحلیل بصورت پیمایشی در طول مسیر و با توجه به شاخص های بدست آمده در چارچوب مفهومی پژوهش در بخش های مختلف محدوده مطالعاتی انجام می شود. همچنین با حضور در فضا و ثبت رفتارها با استفاده از عکسبرداری و مشاهدات مستقیم، اقدام به تهیه نقشه های رفتاری با استفاده از نرم افزار Gis و Autocad و شناخت رفتارهای مطلوب و نامطلوب می گردد.

در نهایت با تحلیل پرسشنامه و تحلیل پیمایشی به جمع بندی تحلیلی به روش SWOT خواهیم رسید و با تعیین عوامل داخلی و خارجی فضای مورد مطالعه بر اساس شاخص ها و وزن دهی این عوامل، موثرترین نوع استراتژی بدست خواهد آمد. پس از تدوین استراتژی ها، به اولویت بندی آن ها بر اساس ماتریس برنامه ریزی کمی QSPM پرداخته می شود. در نهایت تمام تحلیل ها به صورت تحلیل یکنواخت دسته بندی و برای انطباق رفتار و محیط کالبدی در محدوده مورد نظر برنامه های اجرایی در راستای ارتقای کارایی فضا ارائه می شود.

فرضیات پژوهش

- ۱) بین ساختار کالبدی- فضایی محیط و الگوی رفتاری استفاده کنندگان در فضاهای عمومی شهری رابطه معنادار وجود دارد.
- ۲) الگوهای رفتاری در شکل گیری فضاهای محورمورد مطالعه تأثیرگذار است.
- ۳) فضای مورد مطالعه پاسخگوی نیازهای استفاده کنندگان نیست.

تحلیل ماتریس برنامه ریزی SWOT-QSPM

ماتریس SWOT

در این بخش به بررسی عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر فضای مورد مطالعه می پردازیم و با تدوین ماتریس عوامل داخلی و خارجی و وزن دهی آن ها به موثرترین استراتژی دست پیدا خواهیم کرد.

جدول ۲- عوامل داخلی مؤثر بر سازمان دهی فضای عمومی

مؤلفه	نقاط قوت (S)	نقاط ضعف (W)
S1 وجود المان ها و نشانه های کالبدی مثل آبنما	W1 نورپردازی نامناسب فضاز لحاظ کمی و کیفی و	

امنیت متزلزل به علت کمبود نور در شب W2 کاهش ایمنی به علت حرکت سواره در مسیر و پارک خودروها در حاشیه W3 توزیع نامناسب آب قابل شرب W4 نبود پارکینگ متناسب با جمعیت استفاده کننده از فضاها W5 نبود مسیر ویژه دوچرخه W6 عدم وجود فضای کندرو برای دسترسی به پارک حاشیه ای W7 کمبود مبلمان W8 کمبود فضای ساماندهی شده قابل استفاده متناسب با اقلیم W9 نامناسب بودن تاسیسات و تجهیزات تفریحی و اقامتی W10 نظارت پایین و تجهیزات نامناسب جمع آوری زباله W11 آلودگی بصری ناشی از تجمع زباله در فضا و آلودگی هوا و صدا ناشی از عبور وسایل نقلیه	S2 وجود فضای پیاده بصورت منسجم S3 خوانایی تفرجگاه آبدار به علت وجود عناصر پنج گانه سیمای شهری S4 برخورداری کل منطقه از خطوط انتقال برق و تلفن S5 وجود گشایش و تنوع فضایی به صورت فضای مکث و حرکت S6 تعدد راه های مناسب ارتباطی به محدوده S7 وجود لبه سبز جداکننده مسیر سواره و پیاده S8 وجود سکوهای اقامتی و جایگاه مخصوص نشستن S9 وجود درختان سرسبز و پوشش گیاهی S10 دیدهای بصری مناسب به سمت شهر و فضای سبز محدوده به علت توپوگرافی خاص آن S11 انسجام و پیوستگی فضا	کالبدی
W12 عدم طراحی فضا متناسب با فعالیتها W13 نشستن در لبه جداول و کف پیاده رو W14 کمبود فضاهای تفریحی متناسب با نیاز جوانان W15 وجود فضاهای ایجاد کننده فعالیت های منفی و رفتار ناهنجار مثل قلیان کشیدن، پارک خودرو و ویراژ موتور W16 نبود تنوع در فعالیت های فراغتی برای تمامی گروه های استفاده کننده	S12 تمایل به پیاده روی و سازگاری با ماهیت عملکردی محدوده S13 وجود وسایل ورزشی و بازی برای کو دکان S14 برگزاری فعالیت های جمعی در فضا (تیم های کوهنوردی، پیاده روی های خانوادگی...) S15 دعوت کنندگی محور و فضاهای مورد مطالعه به انواع رفتارها و فعالیتها S16 وجود دست فروش ها و خرده فروش ها در افزایش پویایی فضا S17 وجود عملکردهای فرهنگی، سیاحتی و هویتی در فضا (موزه حیات وحش، کانون فرهنگی...) و عملکردهای متناسب با عملکرد فضا (آلاچیق ها و کافی شاپ ها) S18 حضور مردم در فضا برای دیدارهای دوستانه، خانواده و جمعی	فعالیتی
W17 عدم توجه به طراحی و سازمان دهی فضاها متناسب با فرهنگ و اقلیم منطقه W18 عدم برگزاری برنامه ها و نمایشگاه های فرهنگی هویتی در طول مسیر W19 عدم وجود نهادهای فرهنگی و هنری به منظور	S19 طراحی فضا با نمادهای ذهنی S20 وجود نشانه های تجمعی در مسیر و تقویت بعد ادراکی و معنایی S21 وجود عنصر مقدس آب در فضا S22 برگزاری مراسم سنتی بخصوص در ایام	معنایی

تقویت ویژگی های منحصر به فرد فرهنگی محیط	نوروز به منظور افزایش سطح فرهنگ S23 وجود فرآورده های محلی (پخت غذای محلی) برای ارائه به استفاده کنندگان از فضا	
W20 عدم نظارت جدی بر رفتارهای نابهنجار مثل قلیان کشیدن W21 کاهش استفاده مثبت از فضا در مکان های کم نور و تبدیل به فضای گم و ناامن	S24 حضور مردم از سنین و گروه های مختلف اجتماعی در فضا S25 قابلیت فضا جهت حضور مردم در ساعات مختلف شبانه روز S26 ایجاد گره های اجتماعی ناشی از تجمعات در بعضی مکان ها S27 امنیت اجتماعی در سطح قابل قبول S28 حضور گشت پلیس برای امنیت S29 وجود فضاهای امن و روئیت پذیر	اجتماعی

جدول ۳- عوامل خارجی مؤثر بر سازمان دهی فضای عمومی

مؤلفه	فرصت ها (O)	تهدیدها (T)
کالبدی	O1 تصویر ذهنی خاص آبی در که آن را برای بازدید کنندگان خوشایند می سازد. O2 قرارگیری کمربندی آبی در جزء یکی از شریان های اصلی شهر و مرتبط به نقاط مختلف O3 استفاده از توپوگرافی طبیعی محدوده جهت زیباسازی فضاها O4 قرارگیری محدوده در پهنه ی عناصر طبیعی و همجوار با بافت مسکونی و تناسبات بصری O5 همجواری با چشمه های متنوع O6 دید بصری مکانی و فرامکانی O7 استفاده از ظرفیت های منابع کوهستانی برای توسعه برنامه های متکی به طبیعت O8 شناسایی این فضا در سنجندج به عنوان فضای سبز و تفریحی فعال O9 استفاده از ظرفیت های اقلیمی منطقه برای توسعه گردشگری	T1 عدم وجود عناصر هدایت کننده (تابلوهای راهنما و اطلاع رسانی) در فضا و سردرگمی کاربران در جهت یابی پارک T2 ترافیک عبوری بالای خودروها در ساعات اوج شلوغی کمربندی آبی در T3 عدم وجود شرایط مناسب تردد معلولین و دفع این قشر از استفاده فضا T4 تغییر در دید و منظر پارک از طریق ساخت و سازهای بلند مرتبه پیرامونی T5 رها سازی بعضی سطوح بدون پوشش گیاهی و گل آلود شدن مسیرها در هنگام وقوع بارندگی T6 تهدید های زیست محیطی و ایجاد خسارت به فضای سبز مثل آتش سوزی
فعالیتی	O10 علاقه و فرهنگ مردم به پیاده روی و تفرج O11 ماهیت سلامت محوری فضا و ایجاد کننده عملکرد ورزشی O12 افزایش تمایل به بهره مندی از توسعه گردشگری در محدوده جهت اشتغال زایی	T7 مصرف بالای قلیان و احتمال فرار مردم از فضا
	O13 فرهنگ غنی مردم و انس با طبیعت و فضای سبز O14 تفرجگاه آبی در بعنوان یک نشانه در شهر	-----

	O15 فرصت تبدیل شکوفایی نقش سمبلیک آبیدر O16 ساخت مکان با هویت با توجه به خاطرات ذهنی و تعلق خاطر مردم شهر به آبیدر O17 وجود المان ها و نشانه های معنایی و ذهنی در فضا O18 پتانسیل بالای شعر و موسیقی غنی و خاص سنندج O19 پتانسیل ایجاد نمایشگاه های فرهنگی و هنری باتوجه به همجواری با شهر و وسعت محدوده	معنایی
T8 ضربه پذیر بودن عملکرد مجموعه ناشی از نقص فرهنگ تفریح و پیاده روی در گروه های مختلف اجتماعی T9 بستر وجود جرم و جنایت به دلیل وجود فضاهای سازمان دهی نشده ، ناامن و غیرقابل کنترل	O20 مقبولیت عمومی O21 بالفعل نمودن مشارکت محلی در برنامه های توسعه منطقه	اجتماعی

تحلیل و ارزیابی عوامل داخلی و خارجی

نمره بدست آمده از ماتریس ارزیابی عوامل داخلی جدول (۴) برابر ۲/۶۱۳ که بیش از ۲/۵ است؛ این عدد بیانگر آن است که قوت های پیش رو می تواند بر ضعف های آن غلبه کند. همچنین با بررسی ماتریس ارزیابی عوامل خارجی جدول (۵) و نمره بدست آمده ۲/۸۸۶ که بیش از ۲/۵ است؛ نتیجه گرفته می شود که فرصت های پیش رو بر تهدید های محدوده مطالعاتی غلبه خواهد کرد.

جدول ۴- تحلیل عوامل داخلی (IFE)

سازه	عوامل استراتژیک داخلی	وزن	ضریب اهمیت (وزن نرمالایز)	رتبه	امتیاز وزنی (ضریب × رتبه)
قوت ها	S1	۴,۵	۰,۰۲۳	۳,۸	۰,۰۸۷
	S2	۴,۴	۰,۰۲۲	۳,۵	۰,۰۷۸
	S3	۴,۲	۰,۰۲۱	۳,۳۵	۰,۰۷۲
	S4	۲	۰,۰۱۰	۳	۰,۰۳۱
	S5	۵	۰,۰۲۵	۴	۰,۱۰۲
	S6	۳,۸	۰,۰۱۹	۳,۲۵	۰,۰۶۲
	S7	۳	۰,۰۱۵	۳,۲	۰,۰۵۹
	S8	۴,۸	۰,۰۲۴	۳,۸۵	۰,۰۹۸
	S9	۵	۰,۰۲۵	۴	۰,۰۸۳
	S10	۳,۵	۰,۰۱۸	۳,۲۵	۰,۰۶۲
	S11	۴	۰,۰۲۰	۳,۴۵	۰,۰۶۵
	S12	۳	۰,۰۱۵	۳,۲	۰,۰۵۸

۰,۰۷۸	۳,۸	۰,۰۲۳	۴,۵	S۱۳	ضعف ها
۰,۰۶۸	۳,۴	۰,۰۱۸	۳,۶	S۱۴	
۰,۰۷۳	۳,۷	۰,۰۲۳	۴,۵	S۱۵	
۰,۰۶۱	۳,۲	۰,۰۲۰	۴	S۱۶	
۰,۰۶۵	۳	۰,۰۱۶	۳,۲	S۱۷	
۰,۰۷۸	۴	۰,۰۲۴	۴,۸	S۱۸	
۰,۰۵۶	۳,۲	۰,۰۱۸	۳,۵	S۱۹	
۰,۰۴۶	۳,۱۵	۰,۰۱۵	۳	S۲۰	
۰,۰۴۳	۳	۰,۰۱۴	۲,۸	S۲۱	
۰,۰۳۴	۳	۰,۰۱۰	۲	S۲۲	
۰,۰۷۵	۳,۳	۰,۰۱۹	۳,۷	S۲۳	
۰,۰۸۹	۴	۰,۰۲۵	۵	S۲۴	
۰,۰۷۵	۳,۵	۰,۰۲۳	۴,۵	S۲۵	
۰,۰۷۶	۳,۲۵	۰,۰۲۰	۴	S۲۶	
۰,۰۸۴	۳,۷۵	۰,۰۲۴	۴,۸	S۲۷	
۰,۰۶۳	۳,۴۵	۰,۰۱۹	۳,۸	S۲۸	
۰,۰۴۰	۳,۲۵	۰,۰۲۱	۴,۲	S۲۹	
۰,۰۴۲	۱,۸۵	۰,۰۲۳	۴,۵	W۱	
۰,۰۲۲	۱,۲۵	۰,۰۱۸	۳,۵	W۲	
۰,۰۲۶	۱,۳۵	۰,۰۱۹	۳,۸	W۳	
۰,۰۵۱	۲	۰,۰۲۵	۵	W۴	
۰,۰۴۴	۱,۸	۰,۰۲۴	۴,۸	W۵	
۰,۰۲۰	۱,۲	۰,۰۱۶	۳,۲	W۶	
۰,۰۳۱	۱,۴۵	۰,۰۲۱	۴,۲	W۷	
۰,۰۲۷	۱,۳	۰,۰۲۰	۴	W۸	
۰,۰۳۷	۱,۶	۰,۰۲۳	۴,۵	W۹	
۰,۰۱۸	۱,۱۵	۰,۰۱۵	۳	W۱۰	
۰,۰۱۸	۱,۱۵	۰,۰۱۵	۳	W۱۱	
۰,۰۳۳	۱,۵	۰,۰۲۲	۴,۳	W۱۲	
۰,۰۲۷	۱,۳	۰,۰۲۰	۴	W۱۳	
۰,۰۴۰	۱,۷	۰,۰۲۳	۴,۶	W۱۴	
۰,۰۵۱	۲	۰,۰۲۵	۵	W۱۵	
۰,۰۴۳	۱,۷۵	۰,۰۲۴	۴,۸	W۱۶	
۰,۰۲۳	۱,۳	۰,۰۱۸	۳,۵	W۱۷	
۰,۰۱۴	۱,۱	۰,۰۱۳	۲,۵	W۱۸	
۰,۰۱۰	۱	۰,۰۱۰	۲	W۱۹	

۰,۰۲۹	۱,۴	۰,۰۲۰	۴	W۲۰
۰,۰۴۷	۱,۹	۰,۰۲۵	۴,۹	W۲۱
۲,۶۱۳		۱,۰۰۰	۱۹۶,۲	جمع

جدول ۵- تحلیل عوامل خارجی (EFE)

امتیاز وزنی (ضریب رتبه) رتبه	رتبه	ضریب اهمیت (وزن نرمالایز) رتبه	وزن	عوامل استراتژیک داخلی	سازه
۰,۱۳۸	۳,۶	۰,۰۳۸	۴	O۱	فرصت ها
۰,۱۱۲	۳,۳۵	۰,۰۳۳	۳,۵	O۲	
۰,۱۹۱	۴	۰,۰۴۸	۵	O۳	
۰,۱۶۳	۳,۸	۰,۰۴۳	۴,۵	O۴	
۰,۰۹۰	۳,۱۵	۰,۰۲۹	۳	O۵	
۰,۰۹۹	۳,۲۵	۰,۰۳۱	۳,۲	O۶	
۰,۰۷۲	۳	۰,۰۲۴	۲,۵	O۷	
۰,۱۹۱	۴	۰,۰۴۸	۵	O۸	
۰,۱۲۰	۳,۴	۰,۰۳۵	۳,۷	O۹	
۰,۰۹۰	۳,۱۵	۰,۰۲۹	۳	O۱۰	
۰,۱۲۱	۳,۱۶	۰,۰۳۸	۴	O۱۱	
۰,۰۷۲	۳	۰,۰۲۴	۲,۵	O۱۲	
۰,۱۱۰	۳,۳	۰,۰۳۳	۳,۵	O۱۳	
۰,۱۹۱	۴	۰,۰۴۸	۵	O۱۴	
۰,۱۶۳	۳,۸	۰,۰۴۳	۴,۵	O۱۵	
۰,۰۹۸	۳,۲	۰,۰۳۱	۳,۲	O۱۶	
۰,۰۸۰	۳,۱	۰,۰۲۶	۲,۷	O۱۷	
۰,۰۵۷	۳	۰,۰۱۹	۲	O۱۸	
۰,۰۵۷	۳	۰,۰۱۹	۲	O۱۹	
۰,۱۴۱	۳,۷	۰,۰۳۸	۴	O۲۰	
۰,۰۴۳	۳	۰,۰۱۴	۱,۵	O۲۱	
۰,۰۶۱	۱,۶	۰,۰۳۸	۴	T۱	تهدیدها
۰,۰۴۸	۱,۴۵	۰,۰۳۳	۳,۵	T۲	
۰,۰۳۹	۱,۳۵	۰,۰۲۹	۳	T۳	
۰,۰۳۰	۱,۲۵	۰,۰۲۴	۲,۵	T۴	
۰,۰۱۹	۱	۰,۰۱۹	۲	T۵	
۰,۰۳۵	۱,۱۵	۰,۰۳۱	۳,۲	T۶	
۰,۰۷۹	۱,۷۵	۰,۰۴۵	۴,۷	T۷	

۰,۰۸۰	۱,۸۵	۰,۰۴۳	۴,۵	T۸
۰,۰۹۶	۲	۰,۰۴۸	۵	T۹
۲,۸۸۶		۱,۰۰۰	۱۰۴,۷	جمع

ماتریس عوامل داخلی و خارجی

ماتریس استراتژی ها و اولویت های اجرایی، بخش های مختلف سیستم را به صورت نمودار در ۴ قسمت جداگانه قرار می دهد (شکل ۱). ماتریس استراتژی ها و اولویت های اجرایی بر اساس استقرار داده ها در دو بعد شکل می گیرد.

۱- جمع امتیاز نهایی ماتریس ارزیابی عوامل داخلی که بر روی محور X ها نشان داده می شود.

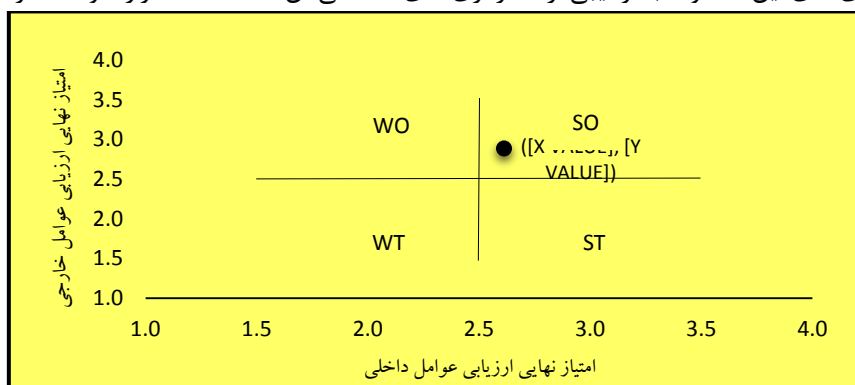
۲- جمع امتیاز نهایی ماتریس ارزیابی عوامل خارجی که بر روی محور Y ها نشان داده می شود.

در ماتریس استراتژی ها و اولویت های اجرایی، این نمرات در یک طیف دو بخشی قوی (۲/۵ تا ۴) و ضعیف (۱ تا ۲/۵) طبقه بندی می شوند.

در این ماتریس چنانچه موقعیت محدوده مورد مطالعه از نظر نمرات عوامل خارجی و داخلی در ناحیه اول نمودار باشد، استراتژی تهاجمی، اگر در ناحیه دوم باشد، استراتژی رقابتی، در خانه سوم باشد، استراتژی محافظه کارانه و سرانجام اگر در ناحیه چهارم باشد، استراتژی تدافعی پیشنهاد می گردد.

SWOT	قوت ها (S)	ضعف ها (W)
فرصت ها (O)	استراتژی های تهاجمی (SO)، ناحیه ۱	استراتژی های محافظه کارانه (WO)، ناحیه ۳
تهدیدها (T)	استراتژی های رقابتی (ST)، ناحیه ۲	استراتژی های تدافعی (WT)، ناحیه ۴

در نمودار شکل (۱) چون جمع امتیاز نهایی عوامل داخلی روی محور X ها برابر ۲/۶۱۳ و جمع امتیاز نهایی عوامل خارجی روی محور Y ها برابر ۲/۸۸۶ می باشد، بنابراین طبق اصول مدیریت استراتژیک، موقعیت استراتژیک محدوده در ناحیه اول نمودار تعیین می گردد که متناسب با آن استراتژی های تهاجمی (SO) انتخاب خواهند شد و در ماتریس برنامه ریزی کمی استراتژیک، استراتژی های این محدوده با ترکیبی از استراتژی های احتمالی آن (WO,ST) قرار خواهند گرفت.

شکل ۱- ماتریس استراتژی ها و اولویت های اجرایی SWOT (IEM)

جدول ۷- ماتریس تعیین استراتژی های فعالیتی

تهدیدها (T7)	فرصت ها (O10, O11, O12)	SWOT مؤلفه فعالیتی
✓ ST4 برنامه ریزی توسعه اشتغال در بخش های دارای پتانسیل ✓ ST5 برنامه ریزی در جهت تقویت ارتباط بین عملکردها و رفتارها در مجموعه	✓ SO7 طرح ریزی و طراحی فعالیت های گردشگری کوهستان محور متناسب با پتانسیل های محیطی ✓ SO8 برنامه ریزی برای ایجاد میدانچه اقتصادی ✓ SO9 تقویت محور پیاده	نقاط قوت (S12, S13, S14, S15, S16, S17, S18)
✓ WT7 حذف فعالیت های نامطلوب فضا در جهت حفظ و ایجاد رفتارهای مطلوب ✓ WT8 ایجاد فضای مناسب و تسهیلات تفریحی برای گروه های جوانان ✓ WT9 مدیریت کنترل مشاغل غیرمعارف در محدوده	✓ WO9 ایجاد تنوع و گوناگونی در کارکردها و عملکردها ✓ WO10 برنامه ریزی برای سازمان دهی فضاها متناسب با رفتار ✓ WO11 هدایت حرکات انسانی و توزیع آن در سراسر مجموعه	نقاط ضعف (W12, W13, W14, W15, W16)

جدول ۸- ماتریس تعیین استراتژی های معنایی

تهدیدها (-----)	فرصت ها (O13, O14, O15, O16, O17, O18, O19)	SWOT مؤلفه معنایی
-----	✓ SO10 تاکید بر پیشینه تاریخی و ذهنیت اجتماعی و افزایش احساس تعلق شهروندان ✓ SO11 برنامه ریزی ارتقای نماد فرهنگی ✓ SO12 طراحی نشانه ها و عناصر نمادین با بهره گیری از الگوها و عناصر موجود	نقاط قوت (S19, S20, S21, S22, S23)
-----	✓ WO12 افزایش غنای حسی ✓ WO13 القای هویت خاص به فضاهای مختلف از طریق تنوع در کاشت گونه های گیاهی ✓ WO14 برپایی نمایشگاه ها و جشنواره های فرهنگی فصلی و دائمی ✓ WO15 طراحی فضاهای چند منظوره جهت برگزاری فضاهای جمعی	نقاط ضعف (W17, W18, W19)

جدول ۹- ماتریس تعیین استراتژی های اجتماعی

تهدیدها (T8, T9)	فرصت ها (O20, O21)	SWOT مؤلفه اجتماعی
✓ ST6 تلاش در جهت فرهنگ سازی و تامین امنیت اجتماعی محدوده در راستای بروز جلوگیری از تخلفات اجتماعی و سایر تخلفات	✓ SO13 تقویت مشارکت همگانی در فرآیند تصمیم سازی برای مجموعه ✓ SO14 برنامه ریزی برای گذران اوقات فراغت ✓ SO15 ایجاد عرصه های عمومی به عنوان یک قرارگاه رفتاری سالم در فعالیت گروه های مختلف	نقاط قوت (S24, S25, S26, S27, S28, S29)
✓ WT10 مدیریت و کنترل فعالیت های استفاده کنندگان از آبیدر ✓ WT11 پیش بینی و توزیع مناسب روشنایی در فضاها و تلاش برای ایجاد فضاهای امن	✓ WO16 ایجاد امنیت بیشتر با قرارگیری فعالیت های دائم و موقت در سراسر مجموعه به عنوان چشم ناظر بر فضاها	نقاط ضعف (W20, W21)

فهرست استراتژی های انتخاب شده بر اساس SWOT که شامل ۱۶ استراتژی است، در جدول (۱۰) ارائه می گردد.

جدول ۱۰- استراتژی های انتخاب شده بر مبنای اهداف پژوهش

تهدیدها	فرصت ها	SWOT
✓ ST2 برنامه ریزی بهره گیری از پتانسیل های کالبدی محدوده ✓ ST5 برنامه ریزی در جهت تقویت ارتباط بین عملکردها و رفتارها در مجموعه	✓ SO1 ارتقا کیفیت محیط زیست محدوده ✓ SO2 تهیه طرح طبیعت گردی متناسب با پتانسیل های طبیعی منطقه به منظور توسعه طبیعت گردی در منطقه مطالعه شده ✓ SO3 استفاده هدفمند از افزایش انگیزه مردم در جهت استفاده از جاذبه های طبیعی ✓ SO5 برنامه ریزی برای ایجاد فضای گذران اوقات فراغت به همراه طراحی پارک کودکان ✓ SO6 استفاده از عناصر طبیعی و توپوگرافی منطقه در طراحی فضاها ✓ SO8 برنامه ریزی برای ایجاد میدانچه اقتصادی ✓ SO11 برنامه ریزی ارتقای نماد فرهنگی و تاکید بر پیشینه تاریخی آبیدر ✓ SO15 ایجاد عرصه های عمومی به عنوان یک قرارگاه رفتاری سالم در فعالیت گروه های مختلف	نقاط قوت

نقاط ضعف	✓ WO4 بازنگری، اصلاح، و تقویت دسترسی پذیری و مسیرهای دسترسی موجود اعم از پیاده و سواره ✓ WO7 افزایش حس ایمنی و امنیت در مجموعه ✓ WO15 طراحی فضاهای چند منظوره جهت برگزاری فضاهای جمعی	✓ WT4 پیش بینی تسهیلات و تجهیزات لازم رفاهی و تفریحی برای استفاده کنندگان از فضا ✓ WT6 رفع آلودگی های ترافیکی ✓ WT9 مدیریت کنترل مشاغل غیرمتعارف در محدوده
-------------	---	---

ماتریس برنامه‌ریزی استراتژیک کمی QSPM

جدول ۱۱- ماتریس برنامه‌ریزی کمی در برنامه‌ریزی استراتژیک

عوامل داخلی و خارجی	ضریب اهمیت	استراتژی ۱		استراتژی ۲		استراتژی ۳		استراتژی ۴		استراتژی ۵		استراتژی ۶		استراتژی ۷		استراتژی ۸	
		امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل
قوت	S1	۰.۰۲۳	۴	۰.۰۹۲	۲	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۲۳	۱
	S2	۰.۰۲۲	۳	۰.۰۶۷	۴	۰.۰۹۰	۴	۰.۰۹۰	۴	۰.۰۹۰	۴	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۶۷	۳
	S3	۰.۰۲۱	۳.۲	۰.۰۶۹	۴	۰.۰۸۶	۳	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۸۶	۴	۰.۰۸۶	۴	۰.۰۴۳	۲
	S4	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱
	S5	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۷۶	۲	۰.۰۵۱	۴	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۵۱	۲	۰.۰۶۴	۲.۵	۰.۰۵۱	۲
	S6	۰.۰۱۹	۴	۰.۰۷۷	۴	۰.۰۷۷	۲	۰.۰۳۹	۲	۰.۰۳۹	۲.۵	۰.۰۶۸	۳.۵	۰.۰۷۷	۴	۰.۰۱۹	۲
	S7	۰.۰۱۵	۳.۵	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲.۵	۰.۰۳۸	۳	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۳۸	۲.۵
	S8	۰.۰۲۴	۲.۵	۰.۰۶۱	۲	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۹۸	۲	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۹۸	۴
	S9	۰.۰۲۳	۴	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۷۶	۳	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۳۸	۱.۵	۰.۰۵۱	۲	۰.۰۶۴	۲.۵
	S10	۰.۰۱۸	۲	۰.۰۳۶	۳	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۵۴	۲	۰.۰۳۶	۲.۸	۰.۰۵۰	۱	۰.۰۲۵	۲.۵	۰.۰۳۶	۲
	S11	۰.۰۲۰	۲.۳	۰.۰۴۷	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۵۱	۲.۵	۰.۰۶۱	۳
	S12	۰.۰۱۵	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۶	۳	۰.۰۶۱	۴	۰.۰۳۸	۲.۵	۰.۰۵۴	۲	۰.۰۳۱	۱.۵	۰.۰۳۸	۲.۵
	S13	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۴۶	۱.۵	۰.۰۴۶	۲
	S14	۰.۰۱۸	۱.۵	۰.۰۲۸	۳.۵	۰.۰۶۴	۳.۵	۰.۰۷۳	۴	۰.۰۶۴	۳.۵	۰.۰۶۴	۱.۵	۰.۰۳۷	۲	۰.۰۶۴	۳.۵
	S15	۰.۰۲۳	۳	۰.۰۶۹	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۶۹	۳	۰.۰۶۹	۲	۰.۰۹۲	۴
	S16	۰.۰۲۰	۱.۵	۰.۰۳۱	۱.۵	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۱.۵	۰.۰۸۲	۴	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۴۱	۲
	S17	۰.۰۱۶	۳	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۴۹	۳
	S18	۰.۰۲۴	۱.۵	۰.۰۳۷	۲.۵	۰.۰۶۱	۴	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۸۶	۳.۵	۰.۰۶۱	۲.۵	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۶۱	۲.۵
	S19	۰.۰۱۸	۲.۵	۰.۰۴۵	۲	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۲۷	۱.۵	۰.۰۲۶	۲	۰.۰۷۱	۱	۰.۰۱۸	۱
	S20	۰.۰۱۵	۳	۰.۰۴۶	۳.۵	۰.۰۵۴	۳.۵	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۵۴	۳.۵	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۶۱	۴	۰.۰۳۱	۲
	S21	۰.۰۱۴	۳.۲	۰.۰۴۶	۴	۰.۰۵۷	۴	۰.۰۲۹	۱.۵	۰.۰۲۱	۱.۵	۰.۰۵۷	۴	۰.۰۵۷	۴	۰.۰۲۱	۱.۵
	S22	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۴۱	۱	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۳۱	۳	۰.۰۲۰	۲
	S23	۰.۰۱۹	۲.۵	۰.۰۴۷	۲	۰.۰۳۸	۳	۰.۰۵۷	۳	۰.۰۲۸	۲	۰.۰۲۸	۴	۰.۰۴۷	۲.۵	۰.۰۲۸	۲
	S24	۰.۰۲۵	۲.۵	۰.۰۶۴	۲.۵	۰.۰۶۴	۲.۵	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۶۴	۲.۵	۰.۰۶۴	۲.۵	۰.۰۶۴	۲.۵
	S25	۰.۰۲۳	۲	۰.۰۴۶	۳.۵	۰.۰۸۰	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۵۷	۲.۵	۰.۰۶۹	۳	۰.۰۶۹	۳	۰.۰۵۷	۲.۵
	S26	۰.۰۲۰	۱.۵	۰.۰۳۱	۲.۵	۰.۰۵۱	۳.۵	۰.۰۷۱	۴	۰.۰۸۲	۴	۰.۰۴۱	۳.۵	۰.۰۷۱	۲	۰.۰۸۲	۴
	S27	۰.۰۲۴	۱.۵	۰.۰۳۷	۲.۵	۰.۰۳۷	۳	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۳۷	۱.۵	۰.۰۴۹	۲
	S28	۰.۰۱۹	۱.۵	۰.۰۲۹	۱	۰.۰۳۹	۲	۰.۰۳۹	۲	۰.۰۳۹	۱	۰.۰۳۹	۲	۰.۰۳۹	۱	۰.۰۳۹	۲
	S29	۰.۰۲۱	۱.۲	۰.۰۲۶	۳	۰.۰۶۴	۲	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۴۳	۱.۵	۰.۰۳۲	۳	۰.۰۶۴	۳
ضعف	W1	۰.۰۲۳	۴	۰.۰۹۲	۲	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۲۳	۱
	W2	۰.۰۱۸	۲	۰.۰۳۶	۳	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۳۶	۲
	W3	۰.۰۱۹	۴	۰.۰۷۷	۴	۰.۰۵۸	۳	۰.۰۳۹	۴	۰.۰۷۷	۴	۰.۰۵۸	۳	۰.۰۳۹	۱	۰.۰۱۹	۱
	W4	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۷۶	۳	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۵۱	۲	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۵۱	۲	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۱
	W5	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۷۳	۲	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۴۹	۱.۵	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۷۳	۳
	W6	۰.۰۱۶	۲	۰.۰۳۳	۱.۵	۰.۰۴۴	۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۴۴	۱.۵	۰.۰۴۴	۱	۰.۰۱۶	۱
	W7	۰.۰۲۱	۲.۵	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۶۴	۴	۰.۰۸۶	۴	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۶۴	۲	۰.۰۴۳	۱.۵	۰.۰۴۳	۲
	W8	۰.۰۲۰	۳.۵	۰.۰۷۱	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۸۲	۴	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۲.۵	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۳
	W9	۰.۰۲۳	۳	۰.۰۶۹	۳.۵	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۹۲	۳	۰.۰۳۳	۱.۵	۰.۰۹۲	۴
	W10	۰.۰۱۵	۴	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۱.۵	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲
	W11	۰.۰۱۵	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۱.۵	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲
	W12	۰.۰۲۲	۳	۰.۰۶۶	۲.۵	۰.۰۵۵	۲.۵	۰.۰۴۴	۲	۰.۰۴۴	۲.۵	۰.۰۵۵	۳	۰.۰۶۶	۳	۰.۰۴۴	۲.۵
	W13	۰.۰۲۰	۴	۰.۰۸۲	۱	۰.۰۲۰	۳	۰.۰۶۱	۲	۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۰	۱
	W14	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۴۷	۲	۰.۰۵۹	۲.۵	۰.۰۹۴	۴	۰.۰۴۷	۲	۰.۰۴۷	۲	۰.۰۵۹	۲.۵	۰.۰۴۷	۲
	W15	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۵۱	۱	۰.۰۲۵	۳.۵	۰.۰۷۶	۳	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۴	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۱
	W16	۰.۰۲۴	۱.۵	۰.۰۳۷	۲.۵	۰.۰۶۱	۴	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۴۹	۲
	W17	۰.۰۱۸	۴	۰.۰۷۱	۳	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۷۱	۴	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۷۱	۱	۰.۰۵۴	۳	۰.۰۵۴	۳
	W18	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۱۳	۱	۰.۰۳۸	۳	۰.۰۲۳	۲.۵	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۲۵	۲
	W19	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۲۰	۱.۵	۰.۰۲۵	۳.۵	۰.۰۲۵	۲.۵	۰.۰۲۵	۱.۵	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۲۰	۴	۰.۰۲۰	۱
	W20	۰.۰۲۰	۱.۵	۰.۰۳۱	۳	۰.۰۶۱	۲.۵	۰.۰۴۱	۲	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۵۱	۲.۵	۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۰	۱
	W21	۰.۰۲۵	۱.۵	۰.۰۳۷	۲	۰.۰۵۰	۳	۰.۰۷۵	۲	۰.۰۵۰	۲	۰.۰۵۰	۱	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۲۵	۱
جمع عوامل داخلی		۲.۵۹۹		۲.۵۹۹		۳.۱۱۰		۲.۵۱۱		۲.۵۱۱		۲.۵۹۹		۲.۵۹۹		۲.۳۰۰	

جدول ۱۲- ماتریس برنامه‌ریزی کمی در برنامه‌ریزی استراتژیک

عوامل داخلی و خارجی		ضرب اهمیت	استراتژی ۹		استراتژی ۱۰		استراتژی ۱۱		استراتژی ۱۲		استراتژی ۱۳		استراتژی ۱۴		استراتژی ۱۵		استراتژی ۱۶	
			امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل	امتیاز جدایث	وزن کل
قوت	S1	۰.۰۲۳	۴	۰.۰۹۲	۳	۰.۰۷	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۳	۰.۰۶۹	۳	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	
	S2	۰.۰۲۲	۳	۰.۰۶۷	۳	۰.۰۷	۳	۰.۰۹۰	۲	۰.۰۴۵	۲	۰.۰۴۵	۳	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۴۵	۱	
	Sr	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۴	۰.۰۹	۴	۰.۰۸۶	۴	۰.۰۸۶	۳	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۶۴	۱	
	Sr	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱	۱	۰.۰۱۰	۳	۰.۰۳۱	۳	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۲۰	۱	
	Ss	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۲	
	Sr	۰.۰۱۹	۲	۰.۰۳۹	۲	۰.۰۴	۲	۰.۰۷۷	۴	۰.۰۷۷	۳	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۵۸	۴	۰.۰۷۷	۱	
	Sv	۰.۰۱۵	۲	۰.۰۳۱	۳	۰.۰۵	۳	۰.۰۴۶	۳	۰.۰۴۶	۳	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۱	
	SA	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۷	۳	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۷۳	۴	۰.۰۹۸	۱	۰.۰۲۴	۱	
	SA	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۵۱	۱	۰.۰۳	۱	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۵۱	۲	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۷۶	۳	۰.۰۲۵	۱	
	SA	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۲	۱	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۱	
	SA	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۴	۲	۰.۰۸۲	۴	۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۴۱	۲	
	SA	۰.۰۱۵	۳	۰.۰۴۶	۴	۰.۰۶	۴	۰.۰۶۱	۴	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۱.۵	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۱۵	۱	
	SA	۰.۰۲۳	۳	۰.۰۶۹	۴	۰.۰۹	۴	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۶۹	۳	۰.۰۶۹	۱	۰.۰۲۳	۱	
	SA	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۳	۰.۰۶	۳	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۷۳	۴	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۷۳	۱	۰.۰۱۸	۱	
	SA	۰.۰۲۳	۲	۰.۰۴۶	۴	۰.۰۹	۴	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۲	
	SA	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۴	۰.۰۸	۴	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۴۱	۱	۰.۰۲۰	۴	
	SA	۰.۰۱۶	۱	۰.۰۱۶	۲.۵	۰.۰۴	۲.۵	۰.۰۱۶	۱	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۶۵	۲	۰.۰۴۹	۳	
	SA	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۴۹	۲.۵	۰.۰۶	۲.۵	۰.۰۴۹	۲	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۲	
	SA	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۳	۰.۰۵	۳	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۱	
	SA	۰.۰۱۵	۳	۰.۰۴۶	۳	۰.۰۵	۳	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	
	SA	۰.۰۱۴	۳	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۱	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۲	۰.۰۲۹	۱	۰.۰۱۴	۱	
	SA	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۱۰	۲	۰.۰۲	۲	۰.۰۱۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۳۱	۳	۰.۰۲۵	۲.۵	۰.۰۳۱	۳	
	SA	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۲	۰.۰۴	۲	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۵۷	۳	۰.۰۴۷	۲.۵	۰.۰۴۷	۲	
	SA	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۸	۳	۰.۰۵۱	۴	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۲۵	۲	
	SA	۰.۰۲۳	۲	۰.۰۴۶	۳	۰.۰۷	۳	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۳	
	SA	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۴	۲	۰.۰۴۱	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۶۱	۱	۰.۰۲۰	۲	
	SA	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	
	SA	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱.۵	۰.۰۳	۱.۵	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۷۷	۴	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۳۹	۲	۰.۰۱۹	۱	
	SA	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲	۱	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۸۶	۴	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۱	
ضعف	W1	۰.۰۲۳	۲	۰.۰۴۶	۳	۰.۰۷	۳	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۹۲	۴	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۶۹	۳	۰.۰۲۳	۱	
	W2	۰.۰۱۸	۲	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۴	۲	۰.۰۷۱	۴	۰.۰۱۸	۱	۰.۰۷۱	۲	۰.۰۳۶	۲	۰.۰۷۱	۱	
	W3	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱.۵	۰.۰۳	۱.۵	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۳	۰.۰۵۸	۱	۰.۰۱۹	۱	
	W4	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۷۶	۲	۰.۰۵	۲	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۷۶	۳	۰.۰۱۰	۴	۰.۰۲۵	۱	
	W5	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۵	۳	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۹۸	۴	۰.۰۷۳	۳	۰.۰۹۸	۱	
	W6	۰.۰۱۶	۱	۰.۰۱۶	۱	۰.۰۲	۱	۰.۰۴۹	۳	۰.۰۱۶	۱	۰.۰۶۵	۴	۰.۰۱۶	۱	۰.۰۱۶	۱	
	W7	۰.۰۲۱	۳	۰.۰۶۴	۳	۰.۰۶	۳	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۸۶	۴	۰.۰۲۱	۱	
	W8	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۲	۰.۰۴	۲	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۱	۰.۰۸۲	۴	۰.۰۲۰	۱	
	W9	۰.۰۲۳	۳	۰.۰۶۹	۲	۰.۰۵	۲	۰.۰۴۶	۲	۰.۰۲۳	۱	۰.۰۶۹	۴	۰.۰۲۳	۲	۰.۰۶۹	۳	
	W10	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۲	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۳	۰.۰۶۱	۱	۰.۰۱۵	۱	
	W11	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۲	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۳	۰.۰۴۶	۱	۰.۰۱۵	۱	
	W12	۰.۰۲۲	۲	۰.۰۴۴	۲	۰.۰۹	۲	۰.۰۶۶	۳	۰.۰۲۲	۲	۰.۰۴۴	۲	۰.۰۴۴	۲	۰.۰۶۶	۳	

جدول ۱۳- ماتریس برنامه‌ریزی کمی در برنامه‌ریزی استراتژیک

عوامل داخلی و خارجی	ضرب اهمیت	استراتژی ۱		استراتژی ۲		استراتژی ۳		استراتژی ۴		استراتژی ۵		استراتژی ۶		استراتژی ۷		استراتژی ۸	
		امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل
فرصت	O1	۰.۰۳۸	۳	۰.۱۱۵	۴	۰.۱۵۳	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴
	O۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۶۷	۲	۰.۱۰۰	۳	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۱
	O۳	۰.۰۴۸	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۰۷۲	۱.۵	۰.۰۷۲	۱.۵
	O۴	۰.۰۴۴	۳.۵	۰.۱۵۰	۴	۰.۱۷۲	۴	۰.۱۷۲	۴	۰.۱۵۰	۳.۵	۰.۰۸۶	۲	۰.۰۸۶	۲	۰.۰۸۶	۲
	O۵	۰.۰۲۹	۴	۰.۱۱۵	۴	۰.۱۱۵	۴	۰.۱۱۵	۴	۰.۰۸۶	۳	۰.۰۵۷	۲	۰.۰۵۷	۲	۰.۰۵۷	۲.۵
	O۶	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۶۱	۳	۰.۰۹۲	۳	۰.۰۹۲	۳	۰.۰۹۲	۳	۰.۱۲۲	۴	۰.۰۴۶	۱.۵	۰.۰۴۶	۱.۵
	O۷	۰.۰۲۴	۳.۵	۰.۰۸۴	۴	۰.۰۹۶	۴	۰.۰۸۴	۳.۵	۰.۰۹۱	۳.۸	۰.۰۷۲	۳	۰.۰۷۲	۳	۰.۰۷۲	۳
	O۸	۰.۰۴۸	۴	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۶۷	۳.۵	۰.۱۴۳	۳	۰.۱۹۱	۴	۰.۰۹۶	۲	۰.۰۹۶	۲	۰.۰۹۶	۲
	O۹	۰.۰۳۵	۳	۰.۱۰۶	۳.۵	۰.۱۲۴	۳	۰.۱۰۶	۳	۰.۰۸۸	۲.۵	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱.۵	۰.۰۳۳	۱.۵
	O۱۰	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۵۷	۳	۰.۰۸۶	۳	۰.۰۸۶	۴	۰.۱۱۵	۳	۰.۰۸۶	۳	۰.۰۸۶	۳	۰.۰۸۶	۴
	O۱۱	۰.۰۳۸	۳.۲	۰.۱۲۲	۴	۰.۱۵۳	۴	۰.۱۵۳	۴	۰.۱۵۳	۴	۰.۱۴۱	۳.۷	۰.۰۷۶	۲	۰.۰۷۶	۲.۵
	O۱۲	۰.۰۲۴	۱.۵	۰.۰۳۶	۲.۵	۰.۰۶۰	۲.۵	۰.۰۶۰	۳	۰.۰۷۲	۲.۵	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۸	۳
	O۱۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۱۰۰	۴	۰.۱۳۴	۴	۰.۰۶۷	۳.۵	۰.۱۱۷	۴	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۶۷	۳
	O۱۴	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۹۶	۱	۰.۱۹۱	۴	۰.۰۴۸	۱	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۴۳	۳	۰.۱۹۱	۴	۰.۱۹۱	۲
	O۱۵	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۸۶	۳	۰.۱۲۹	۴	۰.۱۷۲	۴	۰.۱۰۷	۲.۵	۰.۰۶۴	۳	۰.۱۲۹	۳	۰.۱۲۹	۲
	O۱۶	۰.۰۳۱	۱.۵	۰.۰۴۶	۳	۰.۰۹۲	۴	۰.۱۲۲	۳.۵	۰.۰۷	۳	۰.۰۹۲	۱	۰.۱۲۲	۴	۰.۱۲۲	۱
	O۱۷	۰.۰۲۶	۱.۵	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۵۲	۳	۰.۰۷۷	۲.۵	۰.۰۶۴	۲	۰.۰۷۷	۳	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۱.۵
	O۱۸	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱.۵	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۵۷	۲	۰.۰۳۸	۲	۰.۰۲۹	۲.۵	۰.۰۴۸	۳	۰.۰۴۸	۱
	O۱۹	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱.۵	۰.۰۲۹	۳.۵	۰.۰۶۷	۳.۵	۰.۰۳۸	۲	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۵۷	۳	۰.۰۵۷	۱
	O۲۰	۰.۰۳۸	۲.۵	۰.۰۹۶	۲	۰.۰۷۶	۲	۰.۰۷۶	۲.۵	۰.۰۹۶	۲.۵	۰.۰۷۶	۲	۰.۱۳۴	۳.۵	۰.۱۳۴	۳
تهدید	O۲۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱.۵	۰.۰۲۱	۱.۵	۰.۰۲۱	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۳۶	۲.۵	۰.۰۵۰	۳.۵	۰.۰۵۰	۱
	T۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱.۵	۰.۰۵۷	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۷۶	۱.۵	۰.۰۵۷	۲	۰.۰۷۶	۳	۰.۱۱۵	۱
	T۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۶۷	۱	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۶۷	۲	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۲
	T۳	۰.۰۲۹	۱	۰.۰۲۹	۱.۵	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۵۷	۲	۰.۰۳۳	۱.۵	۰.۰۲۹	۱	۰.۰۲۹	۱	۰.۰۲۹	۲
	T۴	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۴۸	۳	۰.۰۷۲	۱.۵	۰.۰۴۶	۱.۵	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۸	۱
	T۵	۰.۰۱۹	۳	۰.۰۵۷	۳	۰.۰۵۷	۴	۰.۰۷۶	۳.۵	۰.۰۶۷	۳	۰.۰۲۳	۱.۲	۰.۰۳۸	۲	۰.۰۳۸	۱
	T۶	۰.۰۳۱	۴	۰.۱۲۲	۳	۰.۰۹۲	۲	۰.۰۶۱	۲.۵	۰.۰۷۶	۲.۵	۰.۰۳۷	۱.۲	۰.۰۴۶	۱.۵	۰.۰۴۶	۱
	T۷	۰.۰۲۵	۱	۰.۰۴۵	۲.۵	۰.۱۱۲	۳	۰.۱۳۵	۴	۰.۱۱۲	۲.۵	۰.۰۶۷	۱.۵	۰.۱۳۵	۳	۰.۱۳۵	۱.۵
	T۸	۰.۰۴۳	۳	۰.۱۲۹	۲	۰.۰۸۶	۳	۰.۱۲۹	۴	۰.۰۴۳	۱	۰.۰۸۶	۲	۰.۱۲۹	۴	۰.۱۲۹	۲
	T۹	۰.۰۴۸	۲.۵	۰.۱۱۹	۲	۰.۰۹۶	۳.۵	۰.۱۶۷	۴	۰.۱۹۱	۱.۵	۰.۰۷۲	۱.۵	۰.۰۴۸	۱.۵	۰.۰۷۲	۲
جمع عوامل خارجی		۱.۰۰۰		۲.۶۲۳		۲.۸۸۳		۲.۹۰۹		۳.۲۱۳		۲.۷۱۰		۲.۶۳۴		۲.۵۷	
جمع کل نمرات راهبردها				۵.۰۶۲		۵.۳۹۵		۶.۰۱۹		۶.۱۴۰		۵.۱۳۹		۴.۴۷۸		۴.۳۵۷	

جدول ۱۴- ماتریس برنامه‌ریزی کمی در برنامه‌ریزی استراتژیک

عوامل داخلی و خارجی	مترسب اهمیت	استراتژی ۹		استراتژی ۱۰		استراتژی ۱۱		استراتژی ۱۲		استراتژی ۱۳		استراتژی ۱۴		استراتژی ۱۵		استراتژی ۱۶	
		امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل	امتیاز جذابیت	وزن کل
فرصت	O1	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱	۰.۰۳۸	۱
	O2	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳
	O3	۰.۰۴۸	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳
	O4	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳
	O5	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲	۰.۰۲۹	۲
	O6	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱
	O7	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲	۰.۰۲۴	۲
	O8	۰.۰۴۸	۱	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۱	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۱	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۱	۰.۰۴۳	۳
	O9	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱	۰.۰۳۵	۱
	O10	۰.۰۲۹	۱	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۲.۵	۰.۰۲۹	۲.۵	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۲.۵	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۲.۵
	O11	۰.۰۳۸	۲	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳
	O12	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳	۰.۰۲۴	۳
	O13	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۱
	O14	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳
	O15	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۴۳	۲	۰.۰۳۳	۳
	O16	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲	۰.۰۳۱	۲
	O17	۰.۰۲۶	۲	۰.۰۲۶	۲	۰.۰۲۶	۱	۰.۰۲۶	۱	۰.۰۲۶	۱	۰.۰۲۶	۱	۰.۰۲۶	۱	۰.۰۲۶	۱
	O18	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۲	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱
	O19	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۳	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱
	O20	۰.۰۳۸	۲	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۲
تهدید	O21	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۳.۵	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱	۰.۰۱۴	۱
	T1	۰.۰۳۸	۴	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۴	۰.۰۳۳	۴
	T2	۰.۰۳۳	۲	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳	۰.۰۳۳	۳
	T3	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳	۰.۰۲۹	۳
	T4	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱	۰.۰۲۴	۱
	T5	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۱
	T6	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱
	T7	۰.۰۲۵	۲	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۲۵	۳	۰.۰۲۵	۳
	T8	۰.۰۴۳	۱	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۳	۳
	T9	۰.۰۴۸	۱	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳	۰.۰۴۸	۲	۰.۰۴۳	۳
جمع عوامل خارجی		۱.۰۰۰		۱.۸۲۲		۲.۸۰۴		۲.۱۵۹		۲.۲۶۱		۲.۱۵۹		۲.۸۰۴		۲.۸۲۲	
جمع کل نمرات راهبردها		۳.۵۶۶		۵.۲۷۲		۴.۰۵۷		۴.۲۶۱		۳.۹۰۲		۳.۸۰۲		۴.۵۴۵		۴.۹۸۱	

شکل ۲- اولویت‌بندی راهبردها

حال در جدول (۱۵)، استراتژی‌های انتخاب شده بر اساس ماتریس SWOT و نتایج جدول QSPM، با توجه به جمع نمره جذابیت و اولویت هر کدام از آن‌ها طبقه‌بندی می‌شود و برنامه‌ریزی برای ایجاد فضای گذران اوقات فراغت به همراه طراحی پارک کودک بعنوان موثرترین استراتژی از نوع تهاجمی با بالاترین نمره جذابیت در راستای سازمان‌دهی فضای مورد مطالعه شناخته شد.

جدول ۱۵- اولویت‌بندی استراتژی‌ها

اولویت	نمره جذابیت	استراتژی‌های انتخاب شده
۱	6.14	✓ SO5 برنامه‌ریزی برای ایجاد فضای گذران اوقات فراغت به همراه طراحی پارک کودکان
۲	6.02	✓ SO3 استفاده هدفمند از افزایش انگیزه‌ی مردم در جهت استفاده از جاذبه‌های طبیعی
۳	5.39	✓ SO2 تهیه طرح طبیعت گردی متناسب باپتانسیل های طبیعی منطقه به منظور توسعه طبیعت گردی در محدوده مطالعه شده
۴	5.27	✓ ST5 برنامه‌ریزی در جهت تقویت ارتباط بین عملکردها و رفتارها در مجموعه
۵	5.14	✓ SO6 استفاده از عناصر طبیعی و توپوگرافی منطقه در طراحی فضاها
۶	5.06	✓ SO1 ارتقا کیفیت محیط زیست محدوده
۷	4.72	✓ WO7 افزایش حس ایمنی و امنیت در مجموعه
۸	4.68	✓ SO11 برنامه‌ریزی ارتقای نماد فرهنگی و تاکید بر پیشینه تاریخی آبیدر
۹	4.55	✓ WT6 رفع آلودگی های ترافیکی
۱۰	4.48	✓ SO8 برنامه‌ریزی برای ایجاد میدانچه اقتصادی
۱۱	4.36	✓ SO15 ایجاد عرصه های عمومی به‌عنوان یک قرارگاه رفتاری سالم در فعالیت گروه های مختلف
۱۲	4.06	✓ WO4 بازنگری، اصلاح، و تقویت دسترسی پذیری و مسیرهای دسترسی موجود اعم از پیاده، سواره و دوچرخه
۱۳	3.90	✓ WO15 طراحی فضاهاى چند منظوره جهت برگزاری فضاهاى جمعی
۱۴	3.80	✓ WT4 پیش بینی تسهیلات و تجهیزات لازم رفاهی و تفریحی برای استفاده کنندگان از فضا
۱۵	3.57	✓ ST2 برنامه‌ریزی بهره گیری از پتانسیل های کالبدی محدوده
۱۶	2.98	✓ WT9 مدیریت کنترل مشاغل غیرمعارف در محدوده

نتیجه گیری

با توجه اهداف پژوهش، براساس مؤلفه‌های مورد نیاز و مشخص شده در مبانی نظری، محدوده مورد مطالعه شناخته شده و تحلیل داده ها صورت پذیرفت.

در نهایت نتایج بدست آمده از تحلیل پرسشنامه، تحلیل پیمایشی و مشاهده کنش متقابل رفتار و فضا به شناسایی محرک های رفتاری مطلوب و نامطلوب در فضا و اثبات فرضیه های پژوهش منجر می شود و همچنین با تدوین و تحلیل ماتریس SWOT و QSPM، جهت دستیابی به اهداف پژوهش، پیشنهادهایی در قالب راهبردها، راهکارها و برنامه های عملیاتی در جهت سازمان‌دهی فضا ارائه می شود که در ادامه به آن ها می پردازیم.

تحلیل پرسشنامه و تحلیل فضایی

- جذب افراد از فواصل دور به این مکان نشان دهنده ی موقعیت و دسترسی مناسب به فضا می باشد.
- محدوده مطالعاتی از لحاظ دسترسی با توجه به همجواری با شهر و استفاده راه ارتباطی شهرک های جدید در وضعیت نسبتاً مناسبی قرار دارد.
- به طور کلی خانواده ها با وجود روشنایی نامناسب برخی فضاها، اعتقاد به امنیت نسبی آن دارند و امنیت اقلیمی و ترافیکی را در سطح متوسط اعلام نمودند.
- عناصر نیمه ثابت مانند نیمکت، نورپردازی و سطل زباله و ... در سطح مناسبی قرار ندارد و دارای پراکنش نامتناسب با استفاده از فضا می باشد.
- نبود مبلمان کافی در بعضی قسمت ها باعث تقویت و ترغیب رفتارهای متضاد با عملکرد عناصر موجود در فضا شده است. مانند استفاده از وسایل ورزشی و سنگ های لبه پیاده راه به عنوان صندلی و یا نشستن در جهت مخالف فضا
- گرچه میزان تناسب فضا در قالب یک فضای عمومی دارای فرمی مرکزی نیست و از ساختاری خطی تبعیت می کند و دارای پارک های حاشیه ای می باشد اما نماد چهار فصل است و این به علت قرارگیری محدوده در پهنه سبز است.
- علاقه مندی مردم به فضای سبز و عنصر آب از عوامل بسیار مهم حضور افراد در این فضا است. جاری شدن آب افراد را به انجام رفتارهای خوشایندی چون نشستن کنار آب و راه رفتن در آن فضا ترغیب می کند.
- تنوع انواع فعالیت ها نشان از تطابق عملکرد با ساختار است.
- بیشترین فعالیت و حضور مردم در این فضا جهت گذران اوقات فراغت است.
- توجه به تصویر ذهنی مردم در انتخاب مکان نشستن در فضا، به عواملی از قبیل: دسترسی به محل پارک اتومبیل، امنیت مکان، عملکردهای مجاور و وجود عناصر طبیعی چون آب و فضای سبز وابسته است.
- بیشتر مردم پارک آبی را فضایی می دانند که نیاز به افزایش سطح فرهنگ با ایجاد برنامه های آموزشی، نمایشگاه هایی برای کودکان و صنایع دستی و غذاهای سنتی و رسم و رسوم گذشته را دارد.
- با توجه به عملکرد فرا شهری محدوده و تخصیص بیشتر فضا به فضای سبز و عمومی، فضاها قابل استفاده برای تمام اقشار جامعه و گردشگران می باشند.
- با توجه به تمایل حضور مردم همراه با خانواده و دوستان در این فضا نشان از وجود مکان هایی جهت تجمع و انجام تعاملات اجتماعی است.
- موجبات نارضایتی مردم از انجام رفتارهای نامناسب ناشی از قلیان کشیدن و تجمع جوانان در طول مسیر و ناامن شدن فضا است.
- وجود کوه آبیذرانگیزه ای برای کوهنوردی و طبیعت گردی مردم در این محور است.
- توپوگرافی آبیذر عاملی برای تقویت کیفیت بصری فضا و وجود فضای سبز گسترده، تضمین کننده این کیفیت است.
- مناسب بودن مسیر پیاده، نبود مسیر دوچرخه، عدم وجود مسیر مناسب معلولین، نبود سایبان و مکان های متناسب با اقلیم منطقه از موارد قابل توجه در این محدوده است.

تحلیل نقشه های رفتاری

با توجه به حضور در فضا و ثبت رفتار با مشاهدات میدانی و عکسبرداری در صبح، عصر و شب و ساعات اوج استفاده از فضا در روزهای تابستان و اوایل پاییز (روز غیر تعطیل و جمعه) و بررسی انواع فعالیت های انجام شده توسط کاربران فضا، اقدام به تهیه نقشه های رفتاری در قالب رفتارهای مطلوب، نامطلوب و غالب در فضاهای مورد مطالعه گردید در قسمت تحلیل فضایی با تقسیم

فضا به پنج ناحیه و شناسایی محرک های رفتاری و قرارگاه ها، نقشه های رفتاری به تفکیک فضا تهیه و بررسی شد که نتایج حاصل از تحلیل نقشه ها نشان داد:

- بین رفتارهای مطلوب و نامطلوب با طرح کالبدی فضاهای مورد مطالعه ارتباط مستقیم وجود دارد بطوری که در قسمت هایی از فضاها که دارای مبلمان مناسب و تجهیزات برای نشستن و فضای سبز جهت لذت بردن از فضا و استفاده از سایه درختان و محل بازی کودکان و مسیر دسترسی جهت پیاده روی وجود دارد تمایل به رفتار مطلوب بیشتر می باشد و بالعکس نبود تجهیزات و مبلمان و عدم طراحی مناسب کالبد فضا در راستای نیاز کاربران زمینه را جهت ایجاد رفتار نامطلوب فراهم می کند که می توان به عمده ترین عامل رخداد رفتار منفی در این فضا، نبود و عدم طراحی پارکینگ اشاره کرد که این امر موجبات پارک های حاشیه ای و تداخل سواره و پیاده و همچنین ترافیک و اغتشاشات بصری را سبب گردیده است. بنابراین طرح کالبدی مکان بر افزایش و یا کاهش رفتارهای مثبت و منفی در قرارگاه های خاص تأثیرگذار است.
- فضاهایی که فاقد روشنایی و نورپردازی، عدم کنترل و نظارت مسئولین مربوطه بود. دعوت کنندگی را به انجام رفتارهای نامطلوب بخصوص قلیان کشیدن برای استفاده کنندگان فضا فراهم کرده است. محدوده قابل توجه انجام رفتار نامطلوب در این محور گشایش فضایی نشان داده شده بر روی نقشه است که علت رخداد این رفتارها، شکل فضایی این محدوده و ارائه قلیان بدون هیچ محدودیتی و نظارتی و نور پردازی نامناسب محدوده است و همچنین نوع فرهنگ و نیاز به فضایی جهت قلیان کشیدن از جنبه فرهنگی و اجتماعی نیز حائز توجه است.
- وجود فضاهایی جهت مکث و تجمع در این محور مثل فضای بازی کودکان، کافه رستوران ها و دکه ها، آبنماها، کانون فرهنگی کودکان رفتارهای مثبت و منفی را ایجاد کرده است و مکان هایی جهت تعاملات اجتماعی و دیدارهای دوستانه در این فضاها قابل مشاهده است. و علت رخداد رفتار نامطلوب، پارک خودروها در نزدیکی همان مکان ها و نبود مبلمان مناسب است.
- رفتارهای نامطلوب مشاهده شده در ابتدای گشایش فضایی تا میدان گاز ناشی از وجود تعداد زیادی خرده فروش با حضور ثابت در آن مکان است که با ارائه قلیان و ایجاد گره های ترافیکی و فعالیتی زمینه را جهت توقف تعداد زیادی از خودروها، نشستن افراد بر روی لبه جدول های خیابان و کف پیاده رو، متلک گفتن، ناامنی برای خانواده ها و اغتشاشات بصری فراهم نموده است.
- نیاز افراد به پیاده روی، ورزش، تفریح و گذران اوقات فراغت و استفاده از طبیعت و دید و منظر آبیدر، حضور آنان را برای انجام رفتارهای مطلوب و در راستای پاسخگویی به نیاز خود فراهم نموده است.
- نبود مسیر دوچرخه باعث حضور دوچرخه سواران در مسیر پیاده و سواره شده است که موجبات ناامنی و ایجاد رفتار منفی را فراهم نموده است.

آزمون فرضیه های پژوهش

فرضیه اول:

(۱) بین ساختار کالبدی- فضایی محیط و الگوی رفتاری استفاده کنندگان در فضاهای عمومی شهری رابطه معنادار وجود دارد. در راستای پاسخ به سوال (ساختار کالبدی- فضایی محیط چگونه بر الگوی رفتاری استفاده کنندگان در فضاهای عمومی شهری تأثیر می گذارد؟) در چهارچوب مدل مفهومی پژوهش بر مبنای شاخص های کالبدی، فعالیتی، معنایی و اجتماعی اقدام به تهیه پرسشنامه گردید که به تحلیل آن ها با استفاده از آمارهای توصیفی و استنباطی در نرم افزار SPSS، از روش همبستگی اسپیرمن برای بررسی شدت و ضعف روابط بین متغیرها، تحلیل رگرسیون چند متغیره برای مشخص شدن میزان درصد تغییرات متغیر وابسته از سوی متغیرهای مستقل پرداخته شد که:

نتایج آزمون اسپیرمن برای درک روابط درونی مولفه‌ها نشان داد، روابط درونی مولفه‌ها به صورت دودویی با هم معنادار می‌باشند ($P.value = /000$ برای کلیه روابط) به طوری که بیشترین میزان این همبستگی بین فعالیت‌ها و کالبدی ساختاری (۰/۹۸۵) و کمترین میزان همبستگی درونی هم بین کالبدی ساختاری و معنایی (۰/۹۷۱) است.

نتایج رگرسیون، نشان داد: مولفه‌های کالبدی، اجتماعی و معنایی بعنوان متغیرهای مستقل با الگوهای رفتاری استفاده کنندگان (مولفه فعالیت) بعنوان متغیر وابسته، دارای ۹۸ درصد همبستگی می‌باشند. همچنین ۹۶ درصد تغییرات میزان فعالیت‌ها و رفتارها از طریق ترکیب خطی متغیرهای کالبدی، اجتماعی و معنایی تبیین شده است. به عبارت دیگر متغیرهای مستقل توانسته‌اند ۹۶/۳ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین کنند.

نتایج تجزیه واریانس رگرسیون نیز با توجه به میزان آماره آزمون مدل رگرسیون به دست آمده با سطح معنی داری صفر (کمتر از ۰/۰۱) نشان داد که در سطح اطمینان ۹۹ درصد، ترکیب خطی متغیرهای مستقل (مولفه‌های کالبدی، اجتماعی و معنایی) به شیوه معنی‌داری قادر به تبیین و پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته (مولفه فعالیت) است.

در آخر جهت تعیین اهمیت و نقش متغیرهای مستقل در پیشگویی معادله رگرسیون، مشاهده مقادیر بدست آمده در ستون ضرایب استاندارد شده Beta (مقدار بتا نشان دهنده اهمیت نسبی و نقش آن در پیشگویی متغیر وابسته است)، می‌توان قضاوت کرد که متغیر کالبدی با ضریب عددی ۰/۴۴ و متغیر معنایی با ضریب عددی ۰/۳۷۴ و متغیر اجتماعی با ضریب عددی ۰/۱۸ به ترتیب بزرگی مقادیر ضرایب، دارای سهم بیشتری در میزان اهمیت و تاثیرگذاری بر متغیر وابسته (فعالیتی) می‌باشند و متغیر کالبدی به مراتب سهم بیشتری در مقایسه با سایر متغیرها در پیشگویی متغیر وابسته دارد. زیرا یک واحد تغییر در انحراف معیار آن باعث می‌شود تا انحراف معیار متغیر وابسته به اندازه ۰/۴۴ تغییر کند. همچنین با توجه به مقادیر بدست آمده ضرایب B، در تهیه معادله خطی رگرسیون، ضریب عددی متغیر کالبدی ۰/۳۸۱، ضریب عددی متغیر معنایی ۰/۲۷ و ضریب عددی متغیر اجتماعی ۰/۱۷۲ حاکی از وجود رابطه مثبت متغیرهای مستقل با متغیر وابسته است و همچنین آزمون t با سطح معنی داری صفر، نشان داد که متغیرهای مستقل در مدل رگرسیون اثر معنی‌داری بر متغیر وابسته دارند زیرا سطح معنی‌داری آن کوچکتر از ۰/۰۵ است.

Coefficients ^a						
	Model	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.232	.032		7.351	.000
	کالبدی	.381	.038	.440	9.923	.000
	اجتماعی	.172	.048	.180	3.615	.000
	معنایی	.270	.028	.374	9.514	.000
a. Dependent Variable: فعالیت						

بنابراین در صورتیکه ترکیب مولفه‌های سازنده فضای عمومی در راستای تسهیل و تضمین فعالیت‌های اجتماعی و انسانی باشد باعث شکل‌گیری و نهادینه سازی الگوهای مثبت رفتاری و افزایش انسجام و اثر بخشی فضاهای عملکردی خواهد بود.

همچنین نتایج حاصل از تحلیل نقشه‌های رفتاری نشان داد که: بین رفتارهای مطلوب و نامطلوب با ساختار فضایی فضاهای مورد مطالعه ارتباط مستقیم وجود دارد بطوری که در قسمت هایی از فضاها که دارای مبلمان مناسب و تجهیزات برای نشستن و فضای سبز جهت لذت بردن از فضا و استفاده از سایه درختان و محل بازی کودکان و مسیر دسترسی جهت پیاده روی وجود دارد تمایل به رفتار مطلوب بیشتر می باشد و بالعکس نبود تجهیزات و مبلمان و عدم طراحی مناسب کالبد فضا در راستای نیاز کاربران زمینه را جهت ایجاد رفتار نامطلوب فراهم می کند. بنابراین طرح کالبدی مکان بر افزایش و یا کاهش رفتارهای مطلوب و نامطلوب در قرارگاه‌های خاص تأثیرگذار است.

در نهایت با بررسی چگونگی رابطه بین مؤلفه‌های سازنده فضای عمومی در این پژوهش و نتایج بدست آمده از تحلیل های آماری پرسشنامه و نقشه‌های رفتاری، می توان دریافت که بین ساختار کالبدی فضایی و الگوهای رفتاری (فعالیتی) استفاده کنندگان درمحور مورد مطالعه رابطه معنادار وجود دارد. (فرضیه اول پژوهش اثبات گردید) و ترجیحات محیطی مردم در استفاده از فضاهای شهری، ریشه در خصوصیات کالبدی - ساختاری، کیفیت محیط و فعالیت‌های وابسته به آن دارد و دلیل اصلی حضور در این مکان ها و الگوهای رفتاری شکل گرفته در آن، متاثر از معانی مکان و درک کیفیت فضا است.

فرضیه دوم:

(۲) الگوهای رفتاری در شکل‌گیری فضاهای محورمورد مطالعه تأثیرگذار است.

از آنجایی که یکی از مهمترین عوامل در بحث قرارگاههای رفتاری شناسایی رفتارها در سطوح فردی و جمعی می باشد. نتایج حاصل از تحلیل جز به جز قسمت های مختلف محدوده بر اساس عوامل شکل دهنده رفتار و قرارگاه‌های رفتاری در قالب نیازها، قابلیت محیط، انگیزه ها و ادراک و نقشه‌های رفتاری در قالب رفتارهای مطلوب و نامطلوب به شناسایی محرک های رفتاری مطلوب و نامطلوب در فضا منجر شد به طوری که نشان داد نیاز نتیجه تأثیر رفتار بر فضاست و قابلیت محیط زمینه ساز انجام رفتارهاست. بنابراین از آن جایی که فضاهای شهری در بسترهای مختلفی قابلیت اجرایی شدن را دارند الگوهای رفتاری استفاده کنندگان در راستای نیازها و قابلیت محیط تأثیر مستقیم بر شکل‌گیری فضاهای (قرارگاه‌های رفتاری) مورد مطالعه دارد و این الگوها و شناسایی عوامل مربوط به آن می تواند فضای شهری را به سمتی سوق دهد که، مطابق و هماهنگ با ارزش های اجتماعی و فرهنگی جامعه و فعالیت‌هایی که در فضا صورت می گیرد، برنامه‌ریزی و طراحی شود.

رفتار فضایی کاربران تحت تأثیر عواملی از جمله: گردش، مسیرهای آفتابی و نشست، روشنایی و مکان های ارائه خدمات و در طول روز و شب در محور مورد مطالعه تغییر می کند. این امر منبعت از نیازهای انسان به عنوان مولد رفتار است که در شکل گیری فضاهای شهری تأثیرگذار می باشد.

در نهایت می توان دریافت که استفاده از فضاهای خاص و درک تفاوت و رفتارهای خاص با استفاده از کاربران مختلف می تواند به این معنی باشد که فضاها می‌توانند تقسیم و همه جانبه باشند و در راستای الگوهای رفتاری شکل بگیرند (فرضیه دوم پژوهش اثبات گردید).

فرضیه سوم:

(۳) فضای مورد مطالعه پاسخگوی نیازهای استفاده کنندگان نیست.

در بررسی سوال پژوهش (آیا فضاهای موجود محور مورد مطالعه در راستای الگوهای رفتاری و نیازهای استفاده کنندگان می باشد؟) همانطور که در ادبیات موضوع به آن اشاره شد. رفتار فضایی انسان، مفهومی است که رابطه میان محیط ساخته شده و انسان های ساکن در آن را توصیف می کند. رفتار فضایی "خوب" شاخص فضای شهری موفق است، در حالی که رفتار فضایی "بد" می تواند شاخص ضایع شدن منابع و دلیل نارضایتی ساکنان باشد (Wei et al, 2009:1). طبق نتایج حاصل شده از این پژوهش اگر در روند شکل‌گیری فضای شهری، طراحی و برنامه‌ریزی بر پایه ی تعامل بین محیط و انسان و رفتار فضایی او صورت پذیرد، فرآیندی

حاصل می شود که می تواند پاسخگوی فعالیت های انسان در تمامی محدوده های رفتاری او و سازگار با اهداف و ارزش های اثر گذار بر اجتماع و فضای عمومی باشد.

بنابراین با تحلیل پرسشنامه در چارچوب شاخص های پژوهش و دیدگاه مردم در خصوص ارتباط ساختارهای فضا با رفتار و رفع نیاز آنان و تحلیل نقشه های رفتاری، این نتیجه حاصل می شود که ساختارهای فضا بیش از اینکه مطابق با رفتار و نیاز مردم باشد با نظر طراح و برنامه ریزی غلط مدیران ذیربط و کمبود فضاهای فراغتی در سطح شهر سنندج و عدم فرهنگ سازی در نحوه استفاده درست از فضاها، شکل گرفته است. هر چند در بعضی قسمت ها فضا بر الگوهای رفتاری کاربران منطبق است و نیازهای افراد توسط فضا برطرف شده است؛ ولی در نهایت نتوانسته به خوبی پاسخگوی نیازهای استفاده کنندگان باشد.

(فرضیه سوم پژوهش اثبات می گردد).

بررسی رفتارهای مطلوب و نامطلوب و دیدگاه استفاده کنندگان در محور مورد مطالعه نشان داد که پارک ۲۸ دی و میدان حجاب (ورودی پارک امیریه) با رخداد کمترین رفتار منفی بیشترین پاسخگویی به نیاز کاربران را داشته باشند.

برنامه های عملیاتی و پیشنهادات اجرایی

طراحی ورودی های محور مطالعاتی (میدان حجاب تا میدان گاز)

ورودی اصلی از مبارک آباد و کمربندی آبیتر به میدان حجاب با توجه به عملکرد غالب میدان در وسط گشودگی بعنوان فلکه و توزیع حرکت خودروها در این محور زمینه را برای ورود اتومبیل فراهم ساخته است و همین امر موجب شکل گیری پارک حاشیه ای خودروها در اطراف میدان، بخصوص در ورودی پارک امیریه و تداخل سواره و پیاده و بعضا ترافیک در این محدوده شده است. در واقع رفتار مردم در نحوه استفاده از فضا تحت تأثیر قابلیت محیط است، بنابراین به منظور شکل گیری فضا مطابق الگوهای رفتاری مردم و ارتقای کیفیت بصری، ایجاد امنیت ترافیکی و تقویت دعوت کنندگی مردم به این فضا نیاز است تا قسمتی از محدوده با تأکید بر ورود پیاده طراحی و سازمان دهی گردد و ضروریست با کنترل و طراحی لاین های سواره رو به محدوده از ورود و پارک خودروها به این قسمت خودداری گردد.

طراحی مسیر دوچرخه در طول مسیر

به دلیل تداخل پیاده و سواره با دوچرخه و کاهش امنیت دوچرخه سوار در محور مورد مطالعه، می توان مسیر دوچرخه را در طول مسیر و قسمت گشایش فضایی و حد فاصل این فضا تا میدان گاز در قسمت پیاده رویی که به علت عدم نور کافی و قلیان فروشی و نبود امنیت مناسب مورد استفاده کمتر اقشار عمومی است سازمان دهی نمود و همچنین قسمت هایی از طول مسیر دارای عرض مناسب پیاده راه با توجه به برداشت نقشه های رفتاری و قابلیت خطی بودن و پیوستگی فضا به عنوان مسیر دوچرخه جهت ارتقای بعد کالبدی فضای عمومی، طراحی و سازمان دهی نمود.

طراحی پارکینگ جهت رفع آلودگی ترافیکی مجموعه

بررسی های صورت گرفته نشان داد که در این مجموعه پارک های حاشیه ای خودروها به انبوه بخصوص در ایام تابستان قابل مشاهده است که متناسب با جمعیت کاربران آن نمی باشد. لذا می توان با فرهنگ سازی پیاده روی و ممنوعیت و محدودیت های ترافیکی در ایام هفته در کاهش ترافیک کوشید. همچنین با توجه به وضعیت توپوگرافی و نوع طراحی خطی سواره به تناسب شیب محدوده و عدم توجه به سایر الزامات و ابعاد طراحی فضای عمومی پاسخگو در راستای نیاز کاربران، جانمایی مناسب برای تامین پارکینگ مجموعه مشکل به نظر می رسد و نیاز به بحث و بررسی در زمینه وضعیت مالکیت و امکان تملک اراضی دارای قابلیت طراحی پارکینگ می باشد. لذا نظر به اینکه بررسی این امر خارج از چارچوب این پژوهش است به جز سطح موجود در محدوده داخل پارک ۲۸ دی، تنها گزینه پیشنهادی اراضی همجوار با میدان گاز ورودی شهرک هفت آسیاب می باشد که منوط به انتقال فضای بازی کودکان به پارک ۲۸ دی است.

ایجاد میدانچه ی اقتصادی

به دلیل کمبود خدمات موجود در مجموعه مطالعاتی شاهد حضور فعال دست فروش ها در طول قسمت های مختلف فضا هستیم، به منظور حفظ سیمای بصری می توان در قسمت گشایش فضایی با ایجاد آلاچیق ها با استفاده از همان خودروها و طراحی مناسب فضا و همچنین حذف رفتارهای نامطلوب و قلیان فروشی محیط را در جهت ارتقای بعد کالبدی و اجتماعی سازمان دهی نمود.

تقویت ارتباط تفرجگاه با چشمه های اطراف

یکی از مزیت های مسیر مطالعاتی همجواری با چشمه های ماماتکه و کانی شفا و ... در کوه آبیدر است با توجه به استفاده و علاقه مردم به این چشمه ها؛ مسیر پیاده ای در میدان گاز به ماماتکه و هفت آسیاب به چشم می خورد که مردم جهت کوهنوردی و پیاده روی و... از آن استفاده می کنند. می توان با ایجاد سیمای بصری و تقویت مسیر های ارتباطی حضور مردم را در هر دو قسمت فعال ساخت.

ایجاد فضاهای تفریحی و گذران اوقات فراغت

- توسعه و ایجاد مکان های فعالیتی با استفاده از پتانسیل های پارک ۲۸ دی (کانون فرهنگی و موزه تاریخ طبیعی و فضای سبز و ...) برای گذران اوقات فراغت شهروندان و جذب گردشگر: در این پارک محدوده ای موقتی با چند وسیله بادی و غیره برای بازی کودکان فراهم شده است با توجه به استفاده مردم از پارک ۲۸ دی جهت نشستن و گذران اوقات فراغت و نتایج به دست آمده گرایش کودکان و خانواده ها به سمت این فضا نظر به امنیت آن و به دور از حضور وسایل نقلیه، بهتر است این فضا سازمان دهی شود و محل بازی کودکان در میدان گاز نیز جمع آوری و به این فضا جهت انسجام مجموعه انتقال یابد همچنین وجود سایر فعالیت ها در این پارک را می توان بعنوان پارک کودک و فضایی تفریحی فراغتی برای کودکان و خانواده ها در راستای ارتقای بعد کالبدی و تقویت عملکرد و رفتار طراحی و سازمان دهی نمود.

- طراحی بازی های فکری و فیزیکی (شطرنج) با استفاده از سکوهایی موجود محل نشستن (پارک ۲۸ دی و گشایش فضایی و ...): بررسی رفتار شناسی در فضاها نشان داد مردان مسن و میانسال و حتی گاه قشر جوان بر روی سکوهایی سنگی در گشایش فضایی و در ورودی پارک ۲۸ دی جبهه غربی آن به بازی های شطرنج و دوز بازی مشغولند که با توجه به این نیاز می توان نسبت به طراحی و ساماندهی سکوهایی مختص این بازی ها و فضای نشستن به ارتقای بعد اجتماعی و تقویت فضا در راستای فعالیت مطلوب ورزشی و گذران اوقات فراغت کمک نمود.

- پیش بینی تسهیلات و تجهیزات لازم رفاهی و تفریحی برای استفاده کنندگان از فضا: باتوجه به شناخت مردم از آبیدر به عنوان نشانه و هویتی در شهر سالانه گردشگران زیادی به این مکان می آیند که با توجه به مشاهدات میدانی و مصاحبه با گردشگران نیاز آنان به فضاهای استراحت و لذت از فضای طبیعت گردی در آبیدر به چشم می خورد. لذا پیش بینی و سازمان دهی فضاهایی برای برپایی چادر در این تفرجگاه امری ضروری جهت تامین امنیت استفاده کنندگان است. با توجه به عدم شناخت کافی مسافران به علت نبود علائم راهنمای استفاده و خدمات مناسب در فضاها بیشتر به سمت پارک ۲۸ دی تمایل و حضور می یابند. پیشنهاد می گردد در محور مطالعاتی با توجه به خطی بودن مسیر، پیش بینی فضایی از پارک ۲۸ دی گزینه مناسبی برای این امر باشد.

- تقویت مبلمان شهری در میدان گاز و میدان حجاب (ورودی پارک امیریه)

نورپردازی و کاشت گونه های گیاهی متناسب با اقلیم منطقه و دید و منظر

- نورپردازی در قسمت فلاور باکس های اجرا شده دربند شیدار قسمت گشایش فضایی و طراحی مناسب بدنه جهت ارتقای منظر شهری و دعوت مردم به فضا و حذف فضاهای ناامن و رفتار نامطلوب

- نورپردازی و استفاده از پوشش گیاهی مناسب در قسمت آبنما در طول مسیر قبل از ورودی دوم به پارک جنگلی آبیدر جهت جذب بیشتر مردم در ساعات شبانه
- بازسازی و کف سازی و استفاده از پوشش گیاهی مناسب در ابتدای ورودی جبهه غربی پارک ۲۸ دی
- نورپردازی میدان گاز در بدنه فضای ورزشی جهت ارتقای منظر شهری و تمایل بیشتر مردم به استفاده بهینه از وسایل و ترویج سلامت محوری
- تامین روشنایی در پارک ۲۸ دی با توجه به عدم نور کافی برای استفاده کنندگان از این فضا

منابع

۱. آقاسی زاده شعریاف، نوید. دانایی، افسانه (۱۳۹۶)، طراحی خیابان براساس الگوهای رفتاری نمونه موردی خیابان کوهسنگی مشهد، اولین کنگره بین المللی علوم مهندسی
۲. آلمن، ایروین (۱۳۸۲)، محیط و رفتار اجتماعی: خلوت، فضای شخصی، قلمرو، ازدحام، ترجمه علی نمازیان، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
۳. احمدی، محمدآزاد. تکیه خواه، جاهده. معارفی، آزاده (۱۳۹۶)، راهبردهای توسعه فضای سبز شهری سنندج با استفاده از مدل SWOT.
۴. اسد، بهنام (۱۳۹۰)، تاثیر فضای شهری بر الگوهای رفتاری نمونه موردی بوستان های فراغتی تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور
۵. باطنی خسروشاهی، سیده الناز. بلیلان اصل، لیدا (۱۳۹۴)، بررسی اهمیت ماهیت رفتار در رابطه انسان محیط در اجتماع پذیری فضاهای انسان ساخت، اولین کنفرانس بین المللی شهر و انسان، معماری و مهندسی عمران
۶. بحرینی، سید حسین (۱۳۷۵)، تحلیل فضاهای شهری، در رابطه با الگوهای رفتاری استفاده کنندگان و ضوابطی برای طراحی، انتشارات دانشگاه تهران
۷. بحرینی، سید حسین (۱۳۸۲)، فرایند طراحی شهری. تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران
۸. برومند، مریم. طغیانی، شیرین. صابری، حمید (۱۳۹۵)، ارزیابی تاثیرات مؤلفه های فضای شهری بر شکل گیری الگوهای رفتاری با تاکید بر جنسیتی شدن آن؛ نمونه موردی: منطقه ۲ تهران، مدیریت شهری، شماره ۴۶
۹. بهرامی، بختیار (۱۳۹۰)، بررسی تعامل سازمان های فضایی و روابط اجتماعی در فضاهای عمومی اجتماع پذیر: نمونه موردی: شهر سنندج، پایان نامه دکتر، رشته معماری، دانشگاه تهران
۱۰. پاکزاد، جهانشاه. بزرگ، حمیده (۱۳۹۱)، الفبای روان شناسی محیط برای طراحان، چاپ اول، تهران: انتشارات آرمانشهر
۱۱. پاکزاد، جهانشاه (۱۳۸۹)، مبانی نظری و فرآیند طراحی شهری، تهران: انتشارات شهیدی
۱۲. پاکزاد، جهانشاه (۱۳۸۴)، راهنمای طراحی فضاهای شهری در ایران، شرکت طرح و نشر پیام سیما، تهران
۱۳. تانکیس، فرن (۲۰۰۵)، فضا، شهر و نظریه اجتماعی: مناسبات اجتماعی و شکل های شهری، ترجمه حمیدرضا پارسی و آرزو افلاطونی، تهران: دانشگاه تهران
۱۴. تکیه خواه، جاهده. ورمزیار، مهدی و دیگران (۱۳۹۲)، بررسی آسیب شناسی پارک ها و فضاهای سبز تفریحی شهر سنندج، پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی سال دوم، شماره پیاپی ۶، شماره دوم، پاییز و زمستان، ۱۳۱-۱۴۴
۱۵. حبیبی، سید محسن (۱۳۷۸)، فضای شهری، برخوردی نظریه ای، مجله صفا، شماره ۳، ص ۴-۱۳
۱۶. سجاد زاده، حسن. فرخی، مریم (۱۳۹۳)، تبیین رابطه متقابل الگوهای رفتاری و مورفولوژی خیابانهای شهری (خیابان های بافت مرکزی همدان)، فصلنامه جغرافیا و مطالعات محیطی، شماره ۱۲

۱۷. سجاذزاده، حسن. لطیفی، امین (۱۳۹۴)، ارزیابی تأثیر مؤلفه‌های کیفیت محیطی بر الگوهای رفتاری در پارک‌های شهری مطالعه موردی: پارک مردم همدان، فصلنامه علمی- پژوهشی، شماره ۱۱
۱۸. سجادی، ژیلدا. کلانتری، بهرنگ (۱۳۹۵)، نقش فضای عمومی در شکل‌گیری شهر شهروندمدار (مطالعه موردی: پارک شفق محله یوسف آباد تهران)، فصلنامه مطالعات برنامه‌ریزی شهری، سال سوم، شماره ۳، ۷۵-۱۰۳
۱۹. سعیدی رضوانی، نوید. رشیدپور، نازیلا (۱۳۹۴)، مقایسه تطبیقی عوامل مؤثر بر موفقیت فضاهای عمومی (خیابان و پارک) در ذهن و رفتار شهروندان آنکارا و تهران با تأکید بر نقش نظام برنامه‌ریزی فضای عمومی در شهرهای مذکور، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات شهری، شماره ۱۴
۲۰. سلیمانی، علی رضا. مرسوسی، نفیسه. فرامرزی، مهسا (۱۳۹۷)، تحلیلی بر تأثیرات طرح کالبدی بر رفتار شهروندان در فضاهای شهری (خیابان امام ارومیه)، نشریه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، شماره پیاپی ۳۳
۲۱. شارع پور، محمود (۱۳۸۹)، جامعه شناسی شهر، انتشارات سمت، تهران
۲۲. شیبانی، مهدی. گلستانی، نفیسه. روشن، محبوبه (۱۳۹۳)، سنخیت شناسی همسویی معنادار روش‌های ارزیابی قرارگاه‌های رفتاری و بازطراحی مبلمان و فضاهای شهری، نشریه مدیریت شهری، شماره ۳۸ بهار ۹، ۲۴۱-۲۷۲
۲۳. فکوهی، ناصر (۱۳۸۳)، انسان شناسی شهری، تهران، نشر نی
۲۴. کارمونا، ماتیو. هیت، تیم. تنر، اک. تیسدل، استیون (۲۰۰۳)، مکان‌های عمومی، فضاهای عمومی شهری، ترجمه فریبا قزایی، مهشید شکوهی، زهرا اهری و اسماعیل صالحی، انتشارات دانشگاه هنر، تهران
۲۵. کامور شلمانی، آمنه. حناچی، سیمین (۱۳۹۳)، بررسی تأثیر عوامل بصری فضاهای شهری بر الگوهای رفتاری شهروندان (مطالعه موردی: میدان شهرداری رشت)، هویت شهر، شماره بیست و چهارم / سال نهم
۲۶. کامور شلمانی، آمنه (۱۳۹۳)، تأثیر متقابل انسان و محیط، دومین کنگره بین‌المللی سازه، معماری و توسعه شهری، تبریز، دبیرخانه دائمی کنگره بین‌المللی سازه، معماری و توسعه شهری
۲۷. گلکار، کورش (۱۳۸۰)، مؤلفه‌های سازنده کیفیت طراحی شهری، نشریه صفه، سال یازدهم، شماره سی و دوم، صص 38-55
۲۸. گنجی، مریم (۱۳۹۱)، ارزیابی بهینه بودن ساختار و کارکرد فضاهای عمومی از دیدگاه شهروندان - بانوان، پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تبریز
۲۹. لینچ، کوین (۱۹۸۱)، تئوری شکل شهر، ترجمه: بحرینی، حسین (۱۳۸۴)، تهران، انتشارات دانشگاه تهران
۳۰. مدنی پور، علی (۱۳۸۴)، فضاهای عمومی و خصوصی شهر، چاپ دوم، انتشارات سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

31. Abbey, N and Butten, D. (1997). Safer Cities and Towns: A Guide to Developing Strategic Partnerships, Melbourne, Australia: Department of Justice.
32. Ahmady. Y, Mahmoud. A, Refaat. M, (2016). Human Behavior and Psychological Needs in Cairo's Urban Spaces. A case study of downtown Cairo
33. Altman, I. (1975). The Environment and Social Behavior: Privacy, Personal Space, Territory, Crowding. Monterrey, CA: Brooks/Cole.
34. Altman, I. & Churchman, A. (1994). "Human Behavior and Environment", Advances in Theory and Research- Volume 13: Women and the Environment. New York: Plenum Press, First edition.

35. Caroline Holland, Andrew Clark, Jeanne Katz and Sheila Peace. (2007). Social interactions in urban public places, First published in Great Britain in 2007 by The Policy Press.
36. Carr, S., Francis, M., Rivlin, L. G. and Stone, A. M. (1992). Public Space. New York: Cambridge University Press.
37. Cohen, Aaron & Kol, Yarden. (2004). Professionalism and organizational Citizenship behavior an empirical examination among Isra
38. Cowan, R., et al. (2007): How Highways and Transportation Professionals Can Help Make Better Places, Streets for People, E.
39. Farzad Soltanian, Atefeh Mohammadi. (2015). Study of characteristics of urban public open spaces based on social interaction (Case study: Salavatabad's 3-kilometer route), European Online Journal of Natural and Social Sciences , Vol.4, No.3 pp: 553-564
40. Franck, K. and Paxson, L. (1989). Woman and Downtown Open Spaces, In I. Altman and E. Zube Eds, Public Places and Space, New York: Plenum Press.
41. Gehl, I.(2008). Living between Buildings, Translated by: Shasti, Sh., Jihad Daneshgahi Publications, Tehran.
42. Gehl, J.(2004). "Lively, Attractive and Safe Cities-But How?" Paper for Conference: New Urbanism and Beyond, Stockholm 4th to 8th October.
43. Gehl, Jan.(۱۹۸۷). Life between building, Translated by J, Koch, New York
44. Gifford, R. (2002). Environmental Psychology: Principles and Practice, Canada: Optimal Books.
45. Green, R. (1999). Meaning and form in Community Perception of Town Character, Journal of Environmental Psychology, 19, 311- 329.
46. Razavian Fard, Haniye .(2014). Evaluating Spatial Behavior in the Urban Public Space of Kadıköy Square.
47. Junjie he. (2015). The relationship between park characteristics and human social behavior: learning from main street garden in dallas, texas. For the degree of master of landscape architecture.
48. Kaplan, R., and Kaplan, S. (1989). The Experience of Nature – A Psychological Perspective. New York: Cambridge University Press.
49. Kaplan, R., Kaplan, S. and Ryan, R. (1998). With People in Mind, Design and Management of Everyday Nature, Island Press, Washington DC.
50. Lang, Jon. (1987). Creating Architectural Theory: the Role of the Behavioral Sciences in Environment, VNB, U.K, Van Nostrand Reinhold.
51. Lawson, B. (2001). The Language of Space. Oxford: Architectural Press-First published.
52. Lennard, S. G & Lennard, H. (1993). Urban Space Design and Social Life, companion to contemporary architectural, Rutledge, London.
53. Lennard, S.H.C. and Lennard H.L. (1984). Public Life in Urban Places, Godlier, Southampton.
54. Lerup, Lars. (1972). Environmental and Behavioral Congruence as a Measure of Goodness in Public Space: The Case of Stockholm. Ekistics, 204, November, 341-358.

55. Lofland, L. (1998). *The Pubic Realm: Exploring the City's Quintessential Social Territory*, New York: Degruyter.
56. Lokaitou. Sideris, A. and Banerjee, T. (1998). *Urban Design Downtown: Poetics and Plitics of Form*, University of California Press
57. Lynch, K. and Hack, G. (1985). *Site Planning*, MIT, Cambridge, Mass.
58. Madanipour, Ali. (2008). *Design of Urban Space: An inquiry into a socio-spatial process*, (trans. Ali Mortezaei), Pardazesh Press, Tehran. [in Persian]
59. Madanipour, Ali. (2012). *Challenges in the Co-production of Urban Spaces in National and International Context*, Planning Theory and Urban Development, Faculty of Architecture, RWTH Aachen University.
60. Marcus C.C, and Francis, C. (1990). *People Places: Design Guidelines for Urban Open Space*, Van Nostrand Reinhold, New York.
61. Tibbalds, Francis. (2004). "Making People Friendly Town": Improving the public environment in towns and cities. Spoon Press.
62. Walzer, Michael. (1986). Pleasures and cost of urbanity. *Dissent*, 33, 470-484.
63. Wei, Y. Yehuda, K. (2009). *Simulating Human Behavior in Built Environments*, Department of Architecture, University of California, Berkeley.
64. Whyte, W. (1980). *Social Life of Small Urban Space*, Conservation Foundation.
65. Ying ding, mirko guaralda. (2011). *The Study of Design Elements and People's Behavior in Campus Public Space, How Design Shape User's behavior*, Ricerche e progetti per il territorio, la città e l'architettura.